

32. Yleiset työt

LAUTAKUNNAN KOKOONPANO JA KOKOUKSET

Lautakunnan kokoonpano oli seuraava:

Raveala, Terttu	dipl.ins.	puheenjohtaja
Laitinen, Valtter	os.pääll.	varapuheenjohtaja ¹⁾
Kilpi, Jorma	dipl.ins.	jäsen
Aittomäki, Vilho	kirvesmies	»
Holmberg, Holger	dipl.ins.	»
Laurent, Gustaf	varatuomari	»
Pekkala, Väinö	dipl.ins.	»
Wainio, Weiho	valtiotiet. tri	»
Vanhanen, Veikko	viilaja	»
Järvinen, Veikko	rakennustointa johtava apul.kaup.joht.	(kaupunginhallituksen edustaja)

Lautakunnan sihteerinä toimi rakennusviraston hallinnollisen osaston sihteeri, varatuomari Eero Tyllinen.

Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 52 kertaa ja käsitteli 2 052 asiaa. Lähetettyjen kirjeiden lukumäärä oli 586.

Lautakunta on kertomusvuonna asettanut keskuudestaan 13 jaostoa sellaisten asioiden valmistelua varten, jotka ovat edellyttäneet lisätutkimusten suorittamista ja joissa tämä on katsottu paremmin voivan tapahtua jaoston kuin lautakunnan piirissä. Kaksi tällaista jaostoa, jotka ovat komitean luontoisia, jatkavat toimintaansa myös vuonna 1964. Nämä ovat 17.6.1963, § 986, asetettu jaosto, joka tutkii jätteenkuljetusautojen hankintaa sekä 7.10.1963, § 1 516, asetettu rakennusviraston organisaatiojaosto.

LOPULLISET PÄÄTÖKSET

Yleinen osasto

Lautakunta päätti tilata tarjousten mukaisilla hinnoilla:

21.1. § 160, Oy Konela Ab:ltä yhden D-307 talvipuhtaanapitokoneen,

28.1. § 213, Wihuri-Yhtymä Oy:n Witraktorilta Caterpillar 977 M telakuormaajan ohjaamoineen,

¹⁾ Varapuheenjohtaja Valtter Laitisen kuoltua 24.5.1963 valitsi kaupunginvaltuusto 19.6.1963 hänen tilalleen lautakunnan jäseneksi jällellä olevaksi toimikaudeksi varastomestari Johannes Jussilan. Lautakunnan varapuheenjohtajaksi valittiin 8.7.1963, § 1070, dipl.ins. Jorma Kilpi.

32. Yleiset työt

18.2. § 34, Oy Machinery Ab:ltä Yale DP 51 AT-60 haarukkatrukin,

25.2. § 367, Oy Cronvall Ab:ltä kaksi Holma Rotair 60 P ruuvikompressoria lisälaitteineen,

11.3. § 457, Oy Machinery Ab:ltä 2 kpl Delmag-dieseljunttaa, mallit D 5 ja D 12 satamarakennusosaston käyttöön,

22.4. § 660, Oy Ekströmin Koneliikkeeltä kaksi Aveling- Barford GDM kolmi-valssijyriä,

29.4. § 709, Insinööritoimisto Rakennusmieheltä yhden Potain 806 D2 torninosturin,

6.5. § 742, Rotator Oy:ltä International BTD-6 Drott telakuormaajan varustettuna ohjaamolla ja vintturilla,

13.5. § 775, Oy W. Blomberg & Co Ab:ltä lakaisukoneen Verro City ja Oy Rolac Ab:ltä lakaisukone Faun SV 8 II,

20.5. § 829, Oy Rolac Ab:ltä kaivukoneen Jussi Mobile sekä Insinööritoimisto H. Auramolta kaivukoneen Fuchs-500,

28.5. § 866, Tmi Vihdin Hiekalta n. 32 000 m³, Lohjan Kalkkitehdas Oy Rudukselta n. 26 000 m³ ja Tmi Röykän Soralta n. 8 000 m³ katuhiekkaa vapaasti toimitettuna puhtaanapito-osaston varastoimispaikkoihin määrätöimituksina,

10.6. § 942, Oy Shell Ab:ltä n. 1 600 000 l 87-okt. bensiiniä,

10.6. § 843, Helsingin kaupungin kaasulaitokselta n. 500 000 l puhdistettua bentseniä,

8.7. § 1096, Oy Shell Ab:ltä n. 33 000 000 kg polttoöljyä n:o 4 sekä Oy Trustivapaa Bensiiniltä n. 12 021 800 l polttoöljyä n:o 2,

8.7. § 1097, Oy W. Blumberg & Co Ab:ltä yhden Faun AK 3 H lakaisukoneen ja Oy Machinery Ab:ltä yhden Wayne 2-880 lakaisukoneen,

8.7. § 1098, Komm.yhtiö Laatuvaunulta yhden Heil-jätesäiliöllä ja Internat CD 1800 alustalla varustetun jätteenkuljetusauton, Oy Suomen Autoteollisuus Ab:ltä yhden niinikään Heil-jätesäiliöllä ja Sisu K-138 SV/3800 alustalla varustetun jätteenkuljetusauton sekä kolme autoa Kuka-jätesäiliöihin, joista yhden auton Oy Veho Ab:ltä Mercedes Benz-LPKo 322/36 alustalla, yhden Vanajan Autotehdas Oy:ltä Vanaja-B-40/4500 alustalla ja yhden Oy Trans-Europa Ltd:ltä Sisu K-138 Sv-alustalla,

29.7. § 1166, Oy Trustivapaa Bensiiniltä n. 478 200 l polttoöljyä n:o 2.

23.9. § 1460, Oy Volvo-Auto Ab:ltä yleiskuormaajan Volvo BM 10/LM 225 varustettuna ohjaamolla, sorakauhalla, tukipihdillä, säädettävällä kulmahaarukalla ja lumiauralla,

25.11. § 1875, Oy Machinery Ab:ltä yhden Michigan 75 A II kauhakuormaajan varustettuna ohjaamolla ja vakiokauhalla sekä Rotator Oy:ltä yhden H-30 B kauhakuormaajan,

25.11. § 1876, Oy Rolac Ab:ltä kaksi 145 kVA dieselgeneraattoriaggregaattia mallia ASEA/Scania-Vabis.

Talorakennusosasto

Lautakunta päätti:

21.1. § 161, hyväksyä Sosiaalivirastotalon rakennusteknillisten töiden urakoitsijaksi Rakennustoimi Oy:n yhtiön tarjouksen mukaisella urakkahinnalla,

28.1. § 209, valita seuraavat asiantuntijat konsertti- ja kongressitalon suunnitteluun liittyviin erikoistehtäviin:

- 1) Lämmitys-, ilmastointi ja saniteettitekniikka, dipl.ins. M. O. Ebeling
- 2) Rakennusteknilliset suunnitelmat, dipl.ins. Magnus Malmberg
- 3) Konserttisalin volyymitutkimusten, äänieristys- ja verhouskysymysten ja niiden rakenteiden asiantuntija, fil.tri, urkuri Enzo Forsblom
- 4) Akustiikka-asiantuntija, yli-ins. Paavo Arni.

28.1. § 214, antaa Sosiaalivirastotalon putkitöiden suorittamisen Vesijohtoliike Onninen Oy:n tehtäväksi yhtiön tarjouksen mukaisesta urakkahinnasta,

28.1. § 215, antaa Sosiaalivirastotalon ilmanvaihtotöiden suorittamisen Suomen Puhallintehdas Oy:n tehtäväksi yhtiön tarjouksen mukaisesta urakkahinnasta,

28.1. § 216, antaa Sosiaalivirastotalon sähkötöiden suorittamisen Oy Strömberg Ab:n tehtäväksi yhtiön tarjouksen mukaisesta urakkahinnasta,

4.2. § 255, antaa Pirkkolan urheilupuiston rakennussuunnittelutyön ins. toimisto Paavo Simula & Co:n tehtäväksi.

4.2. § 266, tilata Kyläsaaren jätteenpolttolaitoksen jäteöljyn polttolaitteen von Roll Ag:ltä yhtiön tarjouksen mukaisesta hinnasta,

22.4. § 662, antaa Malmin lastentarha- ja seimirakennuksen rakennustyöt Rakennustoimisto Tuuli ja Pihlaja Oy:n suoritettavaksi yhtiön tarjouksen mukaisesta urakkahinnasta,

29.4. § 694, tilata Riistavuoren vanhainkodin lämmitys-, ilmanvaihto- ja saniteettitekniillisten laitteiden suunnittelutyön Terveysrakenne Oy Te-Rakilta,

6.5. § 744, antaa Pirkkolan urheilupuiston vedenpuhdistuskoneiston hankinnan ja asennuksen Yleinen Insinööritoimisto Oy:n suoritettavaksi yhtiön tarjouksen mukaisesta hinnasta,

16.9. § 1409, antaa Myllypuron vanhusten asuntolan suunnittelutehtävän kiireellisenä arkkitehti Maunu Kitusen tehtäväksi.

Katurakennusosasto

Lautakunta päätti:

7.1. § 59, antaa Puistolan pumppaamon rakennus- ja koneistotyöt Insinööritoimisto Oy Vestolle urakalla tehtäväksi,

11.3. § 454, hyväksyä Pukinmäen alikulkusillan rakentamista koskevan sopimuksen rautatiehallituksen esittämässä muodossa,

11.3. § 461, antaa Rajasaaren sillan rakentamisen Oy Erectorin suoritettavaksi yhtiön tarjouksen mukaisesta urakkahinnasta,

29.4. § 710, antaa kertomusvuonna suoritettavat kestopäällystystyöt kussakin tapauksessa halvimman tarjouksen tehneelle liikkeelle,

2.9. § 1345, antaa Porvoontien suunnitelman laatimisen Insinööritoimisto Viatekin tehtäväksi.

TÄRKEIMMÄT ESITYKSET

Talorakennusosasto

Lautakunta päätti:

7.1. § 46, lähettää talorakennusosaston laatimat Suvilahden voimalaitoksen lentotuhkanerottelulaitteiden pääpiirustukset kh:lle puoltaen niiden hyväksymistä,

14.1. § 112, esittää kh:lle, että khs ryhtyisi tarvittaviin toimenpiteisiin yhteisen lämpökeskuksen rakentamiseksi yhteisväestösuoja, vanhusten asuntolaa, kansakoulua ym. varten Kulosaaressa,

21.1. § 152, lähettää talorakennusosaston laatimat Malmin lastentarha- ja seimirakennuksen pääpiirustukset kh:lle puoltaen niiden hyväksymistä,

28.1. § 212, lähettää arkkitehti Kaarlo Leppäsen laatimat Puotilan vanhusten asuntolan pääpiirustukset kh:lle puoltaen niiden hyväksymistä,

11.3. § 452, lähettää Eläintarhantien ja Toisen linjan väliselle alueelle suunnitellun yhteisen kalliosuojan muunnetut luonnospiirustukset kh:lle, puoltaen niiden hyväksymistä,

18.3. § 496, lähettää talorakennusosaston laatimat Lapinlahden kansakoulun peruskorjaustyön pääpiirustukset kh:lle puoltaen niiden hyväksymistä,

8.4. § 614, lähettää arkkitehti Kalle Räikkeen laatimat Töölön virasto- (posti ja poliisi) talon luonnospiirustukset kh:lle puoltaen niiden hyväksymistä,

22.4. § 649, lähettää Munkkisaaren puhdistamon ja työkonehallin pääpiirustukset kh:lle puoltaen niiden hyväksymistä,

29.4. § 698, lähettää arkkitehti Lauri Silvennoisen laatimat Pihlajamäen kansakoulun pääpiirustukset kh:lle puoltaen niiden hyväksymistä.

13.5. § 763, lähettää professori Aarno Ruusuvuoren laatimat Roihuvuoren kansakoulun luonnospiirustukset kh:lle puoltaen niiden hyväksymistä,

27.5. § 845, lähettää talorakennusosaston laatimat Suursuon vanhainkodin luonnospiirustukset kh:lle puoltaen niiden hyväksymistä lautakunnan 20.5.1963 asettaman jaoston ehdotuksen mukaisesti,

24.6. § 1034, lähettää talorakennusosaston laatimat Riistavuoren vanhainkodin pääpiirustukset kh:lle puoltaen niiden hyväksymistä,

29.7. § 1138, lähettää arkkitehti Kaarlo Leppäsen laatimat Kulosaaren vanhusten asuntolan luonnospiirustukset kh:lle puoltaen niiden hyväksymistä eräin huomautuksin,

2.9. § 1323, lähettää arkkitehti Kari Virran laatimat Munkkiniemen kansakoulun luonnospiirustukset kh:lle puoltaen talorakennusosaston ehdotuksen mukaisesti niiden hyväksymistä kuitenkin sellaisin huomautuksin, että talorakennusosastoa kehoitettiin huolehtimaan siitä, että pilarit pääpiirustuksia laadittaessa sijoitetaan ulkoseinään sekä siitä, että julkisivuja ei maalata,

23.9. § 1449, lähettää arkkitehti Maunu Kitusen laatimat Myllypuron vanhusten asuntolan luonnospiirustukset kh:lle puoltaen niiden hyväksymistä, kuitenkin sellaisin lisäyksin, että talorakennusosasto ja ao. arkkitehti tutkivat mahdollisuutta varustaa rakennus peltikatolla,

14.10. § 1598, lähettää arkkitehti Osmo Lapon laatimat Kulosaaren kansakoulun luonnospiirustukset kh:lle puoltaen niiden hyväksymistä,

28.10. § 1708, lähettää arkkitehti Osmo Siparin laatimat Ala-Malmin kansakoulun pääpiirustukset khlle puoltaen niiden hyväksymistä lautakunnan kirjelmästä n:o 465/28.10.1963 ilmenevin huomautuksin,

4.11. § 1733, lähettää professori Aarno Ruusuvuoren laatimat talon Unioninkatu 28 saneerauksen luonnospiirustukset khlle puoltaen niiden hyväksymistä,

4.11. § 1739, lähettää talorakennusosaston laatimat Pajamäen lastentalon luonnospiirustukset khlle puoltaen niiden hyväksymistä,

4.11. § 1742, lähettää arkkitehti Erkki Virkkusen laatimat Hanasaaren voimalaitoksen laboratorio- ja huoltorakennuksen luonnospiirustukset teollisuuslaitosten lautakunnalle puoltaen niiden hyväksymistä,

18.11. § 1812, lähettää arkkitehti Pentti Miikkulaisen laatimat Munkkivuoren lastentarha-, seimi- ja nuorisokerhorakennuksen luonnospiirustukset khlle puoltaen niiden hyväksymistä,

2.12. § 1907, lähettää Arkkitehtuuritoimisto Aarne Ervin laatimat Myllypuron lämmitysvoimalaitoksen luonnospiirustukset khlle puoltaen niiden hyväksymistä,

9.12. § 1953, lähettää talorakennusosaston laatimat Suursuon nuorison- ja lastentarhan luonnospiirustukset khlle puoltaen niiden hyväksymistä,

16.12. § 2004, lähettää arkkitehti Kaarlo Leppäsen laatimat Kulosaaren vanhusasuntolan pääpiirustukset khlle puoltaen niiden hyväksymistä,

23.12. § 2038, lähettää arkkitehtien Timo ja Tuomo Suomalaisen laatimat Pohjois-Haagan ammattikoulun luonnospiirustukset khlle puoltaen niiden hyväksymistä lautakunnan kirjelmässä n:o 569/23.12.1963 lähemmin ilmenevin huomautuksin,

23.12. § 2036, antaa jäähallin pääpiirustuksista khlle lautakunnan kirjelmässä n:o 574/23.12.1963 lähemmin ilmenevän lausunnon.

Katurakennusosasto

Lautakunta päätti:

25.2. § 371, lähettää katurakennusosaston laatiman Katajajarjuntien sillan pääpiirustukset khlle puoltaen sen vahvistamista sekä antaa sillan rakennustyö Oy Erectorin suoritettavaksi yhtiön tarjouksen mukaisesta hinnasta, mikäli khs vahvistaa alussamainitun pääpiirustuksen,

1.4. § 567, lähettää katurakennusosaston laadituttaman ehdotuksen Helsingin-Tuusulan maantien rakentamiseksi 4-kaistaiseksi khlle puoltaen suunnitelman vahvistamista,

22.4. § 655, lähettää katurakennusosaston laatimat Puotila II:n yhteisen kalliosuojan luonnospiirustukset khlle puoltaen niiden hyväksymistä,

20.5. § 817, ehdottaa khlle, että Lehtisaareen ei rakennettaisi viemärivereden puhdistamo, vaan jätevedet pumpattaisiin yhdessä Kuusisaaren jätevesien kanssa Tallin puhdistamolle,

20.5. § 823, lähettää katurakennusosaston laatiman ehdotuksen Laajasaloon rakennettavasta viemärivereden puhdistamosta khlle puoltaen sen hyväksymistä,

20.5. § 826, lähettää katurakennusosaston laatimat Herttoniemen puhdistamon laajennusta koskevat piirustukset khlle puoltaen niiden hyväksymistä,

24.6. § 1036, lähettää katurakennusosaston laatimat Karstulantien kalliosuojan

32. Yleiset työt

(Vallilan korttteleiden n:t 556 ja 585 yhteisen väestönsuojan) uudet pääpiirustukset khlle puoltaen niiden hyväksymistä,

9.12. § 1945, lähettää katurakennusosaston laatimat Meilahden kalliosuojan pääpiirustukset khlle puoltaen niiden hyväksymistä.

Puhtaanapito-osasto

Lautakunta päätti:

2.9. § 1332, tehdä puhtaanapito-osaston ehdotuksesta khlle tonttien alustavasta varaamisesta puhtaanapito-osaston tarpeisiin lautakunnan kirjelmässä n:o 351/2.9.1963 lähemmin ilmenevän esityksen.

TÄRKEIMMÄT LAUSUNNOT

Lautakunta päätti antaa seuraavat lausunnot:

Kaupungininsinööri

1.4. § 560, kiinteistölautakunnan esittämästä Tervasaaren alueen järjestelyehdotuksesta lautakunnan kirjelmässä n:o 124/1.4.1963 lähemmin ilmenevä lausunto,

2.9. § 1321, Rakennusinsinööriurakoitsijat r.y:n ehdotuksesta, joka koskee kansallisten etujen turvaamista varsinkin maa- ja vesirakennusalalla, kaupungin insinöörin ehdotuksen mukainen, lautakunnan kirjelmässä n:o 344/2.9.1963 lähemmin ilmenevä lausunto,

Yleinen osasto

11.2. § 298, valtuutettu V. Vanhasen ym. valtuustoaloitteesta joka koskee omien työkonoiden tarvetta ja taloudellisuutta rakennusviraston töissä, yleisten töiden lautakunnan kirjelmässä n:o 70/11.2.1963 lähemmin ilmenevä lausunto,

Talorakennusosasto

4.2. § 251, satamarakennusosaston laatimista Katajanokan varastorakennus 3:n pääpiirustuksista talorakennusosaston ehdotuksen mukainen lausunto,

18. 2. § 326, satamarakennusosaston laatimista Länsisataman varastorakennus L:n pääpiirustuksista talorakennusosaston ehdotuksen mukainen lausunto, kuitenkin sellaisin lisäyksin, että katoksen rautalankalasin ja kattopellin liitoskohtaan olisi syytä mahdollisten vesivahinkojen välttämiseksi kiinnittää suunnittelussa erityistä huomiota,

18.2. § 327, teollisuuslaitosten lautakunnan esityksestä, joka koskee Vanhankaupungin vedenpuhdistuslaitoksen peruskorjauksen pääpiirustusten hyväksymistä, talorakennusosaston ehdotuksen mukainen lausunto,

11.3. § 460, poliisi- ja oikeustalotoimikuntien mietinnöstä talorakennusosaston ehdotuksen mukainen lausunto,

25.3. § 533, satamalaitoksen laatimista Länsisatamaan rakennettavaksi suunnitellusta kevytrakenteisesta ns. R-varastorakennuksen pääpiirustuksista talorakennusosaston ehdotuksen mukainen lausunto,

6.5. § 734, Arkkitehtitoimisto Kaija ja Heikki Sirénin laatimista Pirkkolan urheilupuiston ensimmäisen rakennusvaiheen pääpiirustuksista, lautakunnan kirjelmässä n:o 168/6.5.1963 lähemmin ilmenevä lausunto,

20.5. § 809, talorakennusosaston laatimista erikoisammattikoulun luonnospirustuksista, puoltaen niiden hyväksymistä kuitenkin sellaisin huomautuksin, että pääpiirustusten laatimisen yhteydessä olisi harkittava mahdollisuuksia varustaa rakennus peltikatolla,

17.6. § 971, vajaanieslislaitostoimikunnan esityksestä vajaanielislaitoksen rakentamiseksi talorakennusosaston mukainen lausunto (Vrt. myös 17.6. § 972),

5.8. § 1175, teollisuuslaitosten lautakunnan esityksestä vesilaitoksen uuden työkeskuksen luonnospirustusten hyväksymiseksi talorakennusosaston ehdotuksen mukainen lausunto,

5.8. § 1176, satamarakennusosastolla laadituista korttelin VK 759 rakennettavaksi suunnitellun varastorakennuksen pääpiirustuksista puoltava lausunto,

26.8. § 1288, teollisuuslaitosten lautakunnan esityksestä sähkölaitoksen huippu- ja varalämpökeskuksen rakentamiseksi Alppilan kallioon lautakunnan kirjelmässä n:o 337/26.8.1963 lähemmin ilmenevä lausunto,

30.9. § 1484, valtuutettu K. Pettisen ym. valtuustoaloitteesta, joka koskee poliisitalon rakentamista Oulunkylän vartiopiiriin, talorakennusosaston ehdotuksen mukainen lausunto,

14.10. § 1599, vesilaitoksen uuden työkeskuksen pääpiirustuksista talorakennusosaston ehdotuksen mukainen puoltava lausunto,

21.10. § 1652, sähkölaitoksen huippu- ja varalämpökeskuksen rakentamisesta Alppilan kallioon lautakunnan kirjelmässä n:o 451/21.10.1963 lähemmin ilmenevä lausunto,

4.11. § 1741, Alppilan kallioon rakennettavaksi ehdotetun huippu- ja varalämpökeskuksen pääpiirustusten hyväksymisestä, lautakunnan kirjelmästä n:o 474/4.11.1963 ilmenevä lausunto,

Katurakennusosasto

21.1. § 149, Insinööritoimisto Maa- ja Vesi Oy:n laatimien Lehtisaarien katu- ja viemärisuunnitelmien vahvistamista koskeva puoltava lausunto,

11.2. § 297, valtuutettu Vivan Juthaksen ym. valtuustoaloitteesta, joka koskee kaupunkiin johtavien pääväylien asfaltoimista ja kaupungin katujen kunnan jatkuvaa valvontaa, katurakennusosaston ehdotuksen mukainen lausunto,

18.2. § 331, vesihuoltotoimikunnan esittämä, katurakennusosaston ehdotuksen mukainen, Vantaanjoen vesisuojausta koskeva puoltava lausunto,

18.2. § 333, valtuutettu Onni M. Turtiaisen ym. valtuustoaloitteesta, joka koskee Malmi-Tapanilan katualueiden lunastamista ja kunnallisteknillisten töiden suorittamista, katurakennusosaston ehdotuksen mukainen lausunto (Vrt. myös 18. 2. § 334).

25.2. § 359, Rakennusyhtymä Haka-Saton toimesta laadittujen Pihlajamäen pohjoisosan asuntoalueen katu- ja viemärisuunnitelmien vahvistamista koskeva, katurakennusosaston ehdotuksen mukainen puoltava lausunto,

32. Yleiset työt

25.2. § 361, Lauttasaaren sillan uusimiskomitean mietinnössä esitettyjä ehdotuksia koskeva, katurakennusosaston ehdotuksen mukaisesti puoltava lausunto,

11.3. § 453, kiinteistölautakunnan esittämä Herttoniemeen suunnitellun pien-teollisuus- ja varastoalueen katutöiden tekemistä koskeva, katurakennusosaston ehdotuksen mukainen lausunto,

1.4. § 570, kiinteistölautakunnan alustavaa ehdotusta Hämeentien sillan rakentamisesta siihen liittyvine järjestelyineen Kumpulan radan kohdalla koskeva, katurakennusosaston ehdotuksen mukainen lausunto mukana seuraavine mainitun sillan piirustuksineen, puoltaen sen rakentamista niiden mukaisesti,

8.4. § 604, teollisuuslautakunnan esittämä, Tattarisuon pohjavesialueen suojaamisesta likaantumiselta, lautakunnan kirjelmässä n:o 139/8.4.1963 lähemmin ilmevä lausunto,

8.4. § 605, kiinteistölautakunnan esittämä Tattarisuon teollisuusalueen täyttämistä kaupungin toimesta, katurakennusosaston ehdotuksen mukainen lausunto,

29.4. § 704, katurakennusosaston ehdotuksen mukainen asemakaavan vahvistamista osalle 38. kaupunginosaa (Ala-Malmin eteläosa, Malmin lentokenttä ja osa Kivikko) ja osalle 39. kaupunginosaa (rautatie etelänpuoleinen osa Tapanilasta) puoltava lausunto,

13.5. § 760, katurakennusosaston ehdotuksen mukainen Eläintarhanlahden ja Kaisaniemenlahden ruoppauksen vaikutusta koskeva lausunto,

13.5. § 771, Helsingin pitäjän ja Helsingin kaupungin evankelisluterilaisten seurakuntien Lehtisaaren yhteistä hyväksikäyttöä varten asettaman toimikunnan esittämä yhtiön perustamiseksi Lehtisaaren kalliosuojan rakentamista ja hallintaa sekä katujen kunnossa- ja puhtaanapitoa varten, katurakennusosaston ehdotuksen mukainen lausunto,

13.5. § 773, Tie- ja Vesirakennushallituksen suunnitelmasta Helsingin-Lahden moottoritien rakentamiseksi välillä Vantaa-Viik yleisten ja yksityisten teiden järjestelyineen, katurakennusosaston ehdotuksen mukainen lausunto,

28.5. § 857, kiinteistölautakunnan asemakaavaehdotusta, joka käsittää osan 49. kaupunginosasta (Laajasalon-Yliskylän luoteisosa) puoltava lausunto, ehdolla, että kvston päätöksen 11.10.1961, asia n:o 25, periaatetta sovelletaan myös tässä tapauksessa. Lisäksi lautakunta päätti kiinnittää khn huomiota siihen, että yhteys yleisille tonteille on ehdotettu vietäväksi kiertotietä rivitalo- ja kerrostaloalueiden välitse. Lautakunta päätti tässä suhteessa suositella suoran yhteyden järjestämistä,

28.5. § 858, kiinteistöviraston asemakaavaehdotusta, joka käsittää osan Kontulan alueesta 47. kaupunginosasta (Mellunkylä) sekä osan Myllymestarintiestä ympäristöineen 45. kaupunginosassa (Vartiokylä) sekä siihen liittyvän viemäriselvityksen vahvistamista koskeva puoltava lausunto,

17.6. § 984, kiinteistölautakunnan ehdotusta 45. kaupunginosan erään osan asemakaavaksi (Vartiokylä) puoltava lausunto,

5.8. § 1181, valtuutettu Kaarlo Pettisen ym. valtuustoaloitteesta, joka koskee Helsingin sisäntuloteiden ja niiden varsien saamista niiden tärkeyttä ja edustavuutta vastaavaan kuntoon, katurakennusosaston ehdotuksen mukainen lausunto,

12.8. § 1203, Tie- ja Vesirakennushallituksen laatima Helsingin-Tuusulan maan-

tien suunnitelman vahvistamista koskeva, katurakennusosaston ehdotuksen mukainen puoltava lausunto,

7.10. § 1535, kiinteistölautakunnan esitystä asemakaavaksi, joka koskee osia 43. kaupunginosasta (Herttoniemi) ja 45. kaupunginosasta (Vartiokylä, Roihuvuoren kaakkoisosa ja Marjoniemen länsiosa) sekä asemakaavan muutokseksi, joka koskee korttelia n:o 4326, katurakennusosaston ehdotuksen mukainen puoltava lausunto,

14.10. § 1607, valtuutettu Olavi Valpaksen ym. valtuustoaloitteesta, joka koskee toimikunnan asettamista tutkimaan jätevesihuollon perussuunnitelmaa, katurakennusosaston ehdotuksen mukainen lausunto (Vrt. myös 14.10. §§:t 1608, 1609 ja 1610).

4.11. § 1744, Pirkkolan urheilupuistotoimikunnan esitystä Talin urheilupuiston käyttösuunnitelman hyväksymisestä puoltava lausunto,

16.12. § 1994, valtuutettujen Eila Vuokon, Tyyne Paasivuoren ym. valtuustoaloitteesta, joka koskee puiden istuttamista Sörnäisten rantatielle, katurakennusosaston ehdotuksen mukainen lausunto,

23.12. § 2040, kiinteistölautakunnan ehdotusta asemakaavaksi osalle 45. kaupunginosaa (Vartiokylän teollisuusalue) sekä asemakaavan muutokseksi, joka koskee katu-, puisto- ja liikennealuetta 43. kaupunginosassa (Herttoniemi) Viikin ja Porvoontien kohdalla, lautakunnan kirjelmässä n:o 578/23.12.1963 lähemmin ilmenevin huomautuksin puoltava lausunto,

Puhtaanapito-osasto

10.6. § 924, sähkölaitoksen esityksestä Myllypuron lämmitysvoimalaitoksen rakentamiseksi lautakunnan kirjelmässä n:o 228/10.6.1963 lähemmin ilmenevän puhtaanapito-osaston ja talorakennusosaston ehdotuksen mukainen lausunto,

24.6. § 1031, valtuutettu Janne Hakulisen ym. sekä valtuutettu L. I. Mattilan ym. valtuustoaloitteista, jotka koskevat yleisen järjestyssäännön 43 §:n muuttamista, puhtaanapito-osaston ehdotuksen mukainen, lautakunnan kirjelmässä n:o 254/24.6.1963 lähemmin ilmenevä lausunto,

28.10. § 1699, lumenkaatopaikkakomitean mietinnöstä lautakunnan kirjelmässä n:o 458/28.10.1963 lähemmin ilmenevä lausunto.

Puisto-osasto

28.1. § 207, sankarihautatoimikunnan mietinnöstä puisto-osaston ehdotuksen mukainen lausunto,

4.2. § 258, puistometsien lannoituksesta puisto-osaston ehdotuksen mukainen lausunto,

25.2. § 357, valtuutettu Mirjam Parviaisen ym. valtuustoaloitteesta, joka koskee leikki- ja palloilukentän rakentamista Hermannin kaupunginosaan, puisto-osaston ehdotuksen mukainen lausunto,

8.7. § 1080, valtuutettu Veikko Päivänsalon valtuustoaloitteesta, joka koskee Puotilan alueen hoitoa, puisto-osaston ehdotuksen mukainen lausunto.

HALLINNOLLINEN OSASTO

ORGANISAATIO JA TEHTÄVÄT

Hallinnollinen osasto on rakennusviraston organisaatiossa jaettu kansliatoimistoon ja henkilöasiain toimistoon.

Kansliatoimiston tehtävänä on lähinnä yleisten töiden lautakunnan ja rakennusviraston hallintoon liittyvien tehtävien hoitaminen, kuten lautakunnan ja sen asettamien jaostojen esityslistojen ja pöytäkirjojen laatiminen, lautakunnan sekä viraston kirjeenvaihdosta huolehtiminen, kirjaaminen, sopimusten laatiminen jne.

Henkilöasiain toimiston tehtävänä on puolestaan lähinnä rakennusviraston henkilökuntaa koskevien yleisten sosiaalisten tehtävien hoitaminen, kuten esimerkiksi sairaus- ja tapaturmakorvausasiain, eläkeasiain, jne. valmisteleminen.

Osaston toiminta on kertomusvuoden kuluessa kehittynyt ja laajentunut. V. 1963 alussa perustetun yksityisiä teitä käsittelevän tielautakunnan kanslia- ja kirjaamistehtävät on hoidettu osaston ylimääräisenä työnä kansliatoimiston avulla. Samoin on kansliatoimiston henkilökunta hoitanut Sosiaalivirastotalon rakennustoimikunnan kirjaamis-, konekirjoitus- ym. kansliatehtävät.

HENKILÖKUNTA

Hallinnollisella osastolla oli henkilökuntaa 31.12.1963 (v. 62) yhteensä:

17 (17) vakinaista viranhaltijaa,

3 (3) tilapäistä viranhaltijaa,

23 (20) työsopimussuhteessa olevia kk.palkkaisia toimihenkilöitä.

Osaston päällikkönä on toiminut lainop.kand. Olavi Juuti, kansliatoimiston päällikkönä varatuomari Eero Tyllinen sekä henkilöasiain toimiston päällikkönä (vs) ajalla 15.1.—30.4.1963 toimistoapulainen Anna Winqvist ja vakinaisena toimistopäällikkönä ajalla 1.5.—1.9.1963 varatuomari Salme Vaismaa. Hänen siirryttyään viimeksimainitusta päivästä lukien hallinnollisen osaston osastosihteerin virkaan, hoiti henkilöasiain toimiston päällikön tehtäviä viransijaisena toimistoapulainen Winqvist vuoden 1963 loppuun saakka.

Osaston osastosihteerinä ovat toimineet varatuomarit Aimo Himberg ja Salme Vaismaa, viimeksimainittu 1.9.1963 lukien ja kanslisteina Irene Puranen ja Sylvi Reponen. Kirjaajana on toiminut varanotaari Aili Alanko.

Taulukko 1.

Henkilöasiaintoimiston v. 1963 aikana käsittelemät asiat.
Vid personalbyrån år 1963 handlagda ärenden.
Matters handled by the Personnel Office in 1963.

Sairauslomaesityksiä tehty (2-viikon välein)	Viranhaltijat ja kk. palkkaiset toimihenk. kpl	Työntekijät kpl	Yhteensä kpl
Hallinnollinen osasto	102	—	102
Yleinen osasto:			
— kaikki kk.palkk.	125	—	125
— hankintatoimisto		128	128
— konevarikko		409	409
Katurakennusosasto	101	1 934	2 035
Talorakennusosasto	209	1 394	1 603
Puhtaanapito-osasto	41	1 410	1 451
Puisto-osasto	17	666	683
Yhteensä	595	5 941	6 536
Eläkeanomuksia käsitelty	10	103	113
Leskieläkeanomuksia käsitelty	10	47	57
Hautausapuanomuksia käsitelty	3	31	34
Helsinki-mitalit (henk.)			15
Kaupunkiliiton ansiomerkit (henk.)			54

Lisäksi on henkilöasiaintoimisto hoitanut henkilökortiston siihen liittyvine ikälisäanomuksineen.

Taulukko 2.

Rakennusviraston toimihenkilöiden sairastumisten lukumäärä v. 1963.
Antalet sjukdomsfall bland byggnadskontorets funktionärer år 1963.
Number of illnesses of officials employed at the Building Office in 1963.

Osasto	Keskim. henkilö- vahvuus kpl	Menetetty työpäivät sairausloma- esitysten mukaan.				Sairasta- neiden lukumäärä kpl.	Menetty työpäiviä henkilöä kohden vuodessa.		
		Sairausl. osalta	Äitiysl. osalta	Tapat. osalta	Yht. työpv.		Sai- rausl.	Äitiysl.	Tapa- turmal.
Hallinnoll.	39	382	135	—	517	33	9,8	3,5	—
Yleinen	95	579	71	43	693	57	6,0	0,7	0,5
Katurak.	172	1 465	—	69	1 534	55	8,5	—	0,4
Talorak.	145	1 431	69	7	1 507	87	9,9	0,5	0,05
Puhtaanap.	60	399	68	90	537	29	6,7	1,1	1,5
Puisto-	30	150	—	36	186	12	5,0	—	1,2
Yhteensä	541	4 406	343	245	4 994	273 ¹⁾	8,1	0,6	0,5

¹⁾ 5 1% koko henkilökunnasta.

Rakennusviraston toimihenkilöiden kohdalta menetettyjen työpäivien mukaan laskettu jatkuva poissaoloprosentti on 3,3 % (275 työpv. = 1 v.).

Taulukko 3.

Rakennusviraston työntekijöiden sairastumisten lukumäärä v. 1963.
Antalet sjukdomsfall bland arbetarna vid byggnadskontoret år 1963.
Number of illnesses of employees at the Building Office in 1963.

Osasto	Keskim. työntek. vahvuus kpl	Menetetty työpäivät sairausloma- esitysten mukaan.				Sairastaneiden lukumäärä				Tapatur- man sairas- taneita % koko työn- tek. määrästä	Menetty työp. työn- tek. kohden vuodessa	
		Sairausl. osalta	Äitiysl. osalta	Tapat. osalta	Yht. työp.	Sairausl.	Äitiysl.	Tapat.	Yht.		Sair.	Tap.
Katurak.	1 160	16 463	—	4 860	21 323	570	—	206	776	17,7	14,2	4,2
Talorak.	830	10 278	101	3 305	13 682	398	2	195	595	23,5	12,5	4,0
Puhtaanap.	871	10 758	—	2 215	12 973	420	—	113	533	13,0	12,4	2,5
Puisto-	390	6 541	—	986	7 527	184	—	45	229	11,5	16,8	2,5
Konevrk.	261	4 032	—	1 003	5 035	144	—	59	203	22,5	15,5	3,8
Hankinta.	48	1 343	—	118	1 461	23	—	8	31	16,6	28,0	2,5
Yhteensä	3 560	49 415	101	12 485	62 001	1 739	2	626	2 367 ¹⁾	17,5	13,9	3,5

¹⁾ 49 % koko työntekijämäärästä.

Rakennusviraston työntekijöiden kohdalla menetettyjen työpäivien mukaan laskettu jatkuva poissaoloprosentti on 6,3 % (275 työp. = 1 v.).

Taulukko 4.

Rakennusviraston työntekijöiden kesälomat v. 1963.
 Arbetarnas vid byggnadskontoret semestrar år 1963.
 Summer holidays of employees at the Building Office in 1963.

Lomapv. luku ¹⁾	Katurak. osasto	Talorak. osasto	Puht. p. osasto	Puisto- osasto	Kone- varikko	Hankinta toimisto	Yhteensä
1	5	—	—	—	—	—	5
2	22	—	1	5	—	—	28
3	28	2	12	2	3	—	47
4	28	—	—	—	—	—	28
5	7	2	16	2	—	—	27
6	49	4	19	—	2	1	75
7	4	2	—	1	—	—	7
8	9	6	5	1	—	1	22
9	4	1	1	—	2	—	8
10	1	—	1	—	—	—	2
11	2	3	2	—	2	—	9
12	4	1	2	—	—	—	7
13	2	—	2	—	—	—	4
14	5	4	7	—	1	—	17
15	6	4	7	—	1	—	18
16	2	—	1	1	—	—	4
17	6	1	10	3	1	—	21
18	45	7	35	7	18	—	112
19	1	1	—	—	—	—	2
20	4	—	—	1	—	—	6
21	23	49	50	8	16	—	146
22	5	—	3	—	—	—	8
23	—	1	2	1	—	—	4
24	3	6	38	5	51	—	103
25	39	13	27	2	—	1	82
26	16	38	18	1	—	—	73
27	73	88	105	21	—	—	287
28	3	2	6	1	—	—	12
29	1	—	3	2	—	—	6
30	158	178	171	19	61	9	596
31	1	—	4	3	—	—	8
32	1	—	7	4	—	—	12
33	481	226	239	56	99	26	1 127
34	2	1	2	5	—	—	10
35	2	1	2	1	—	—	6
36	—	—	10	2	—	—	12
37	—	1	1	7	—	—	9
38	1	—	—	1	—	—	2
39	—	—	—	3	—	—	3
40	—	—	1	2	—	—	3
41	1	—	4	4	—	—	9
Yhteensä	1 044	642	814	171	257	38	2 966

¹⁾ Antal semesterdagar.
 Number of days holiday.

TAPATURMAT

Tapaturmaisesti vahingoittui 866 henkilöä, joille tämän perusteella maksettiin vahingonkorvausta 284 856,14 markkaa. Työntekijät olivat vakuutettuja Vakuutus-yhtiö Pohjolassa, kaupungin vastatessa kaikista vakuutuksista aiheutuneista me-noista.

32. Yleiset työt

Taulukko 5.

Rakennusviraston työntekijöiden keskimääräinen lukumäärä v. 1963.
Antal arbetare i medeltal år 1963 vid byggnadskontoret.
The average number of employees in the Building Office in 1963.

Kuukausi A	Katurak. osasto B	Talorak. osasto C	Puht. pito- osasto D	Puisto- osasto E	Kone- varikko F	Hankinta- toimisto G	Yhteensä H
Tammikuu.....	1 078	737	1 161	162	257	48	3 443
Helmikuu	1 220	692	1 157	197	258	50	3 574
Maaliskuu	1 349	701	1 054	211	261	50	3 626
Huhtikuu	1 248	731	951	359	259	49	3 598
Toukokuu	1 238	784	769	509	262	46	3 608
Kesäkuu	1 176	944	753	585	275	48	3 781
Heinäkuu	1 179	956	750	524	262	48	3 719
Elokuu	1 133	923	753	493	262	47	3 611
Syyskuu	1 097	876	739	443	256	47	3 458
Lokakuu	1 074	855	725	414	258	48	3 374
Marraskuu	1 068	820	786	365	260	47	3 345
Joulukuu	1 129	807	967	241	266	47	3 457

- A = Månad — Month
 B = Gatubyggnadsavdelningen — Road Construction Department
 C = Husbyggnadsavdelningen — House Building Department
 D = Renhållningsavdelningen — City Cleaning Department
 E = Parkavdelningen — Park Department
 F = Maskindepån — Machine Depot
 G = Anskaffningsbyrån — Supply Office

YLEINEN OSASTO

YLEISTÄ

Yleiseen osastoon on rakennusviraston organisaatiossa sijoitettu viraston koko toimintaa palvelevat taloudelliset ja teknilliset toimistot, nimittäin kassa- ja tilitoimisto, hankintatoimisto, järjestelytoimisto sekä konevarikko. Kassapalvelussa, yhteishankintaelimenä, eräiden tarvikkeiden vuokralleannosta, tilaustöiden suorittajana ja lausuntojen antajana joutuvat nämä toimistot suorittamaan palveluksia myös viraston ulkopuolella, mutta yleisen osaston päätehtävänä on viraston sisäiset palvelukset.

Osaston toiminta on kertomusvuoden kuluessa kehittynyt ja laajentunut useissa eri kohdissa. Hallinnollisen kirjanpidon koneellistamista on jatkettu ja tuotantokirjanpitoon kuuluvia kustannuslaskentaa ja laskutusta palvelevia kirjauksia on yhä laajemmin otettu mukaan jatkuvaan kirjaukseen, siten helpottaen työosastojen kustannuslaskentaa.

Vuoden kuluessa siirtyi rakennusainevaraston pääosa uudelle varastoalueelle Oulunkylään.

Järjestelytoimiston kohdalla on uutena tehtävänä mainittava palkkausmenetelmien ja urakkatyöhinnonittelun kehittäminen, joka yhteistoiminnassa palkkalautakunnan toimiston kanssa pääsi kertomusvuonna alkamaan.

Samoin keskitettiin vuoden lopussa yksityisten työkoneiden vuokraus rakennusviraston alaisiin töihin konevarikkoon. Kaupungin omistamien autojen huollon valvontaa on kehitetty yhteistoiminnassa kaupunginhallituksen järjestelytoimiston kanssa.

Yleisen osaston päällikkönä on kertomusvuonna ollut tekn.lis. L. Salmensaari, kassa- ja tilitoimiston päällikkönä kamreeri Ulla Kontula, hankintatoimiston päällikkönä ekonomi L. Molander, järjestelytoimiston päällikkönä dipl.ins. E. Elomaa ja konevarikon päällikkönä dipl.ins. T. Kareoja.

Eri toimistojen itsenäisen ja toisistaan eroavan tehtävän ja toimintatavan vuoksi esitetään seuraavassa kunkin yleisen osaston toimiston sekä konevarikon kertomuserikseen.

KASSA- JA TILITOIMISTO

Organisaatio

Vuonna 1961, jolloin rakennusviraston uusi organisaatio tuli voimaan, ryhdyttiin ryhmittelemään henkilökuntaa ja tehtäviä uuden organisaation mukaisesti. Kun kassa- ja tilitoimisto tuli uudessa organisaatiossa toimimaan rakennusviraston itsenäisenä kassavirastona, ei suppea virallinen organisaatio joka kohdassa täyttänyt uusia käytännön tarpeita. Aikaisemmin rahatoimiston ja rakennusviraston työosaston hoitamia tehtäviä oli siirrettävä kassa- ja tilitoimistoon. Tämä viraston johtosäännön puitteissa tapahtuva kehitys jatkui myös kertomusvuonna, mm. pääkirjanpitäjän virka muutettiin 1.11.1963 lähtien apulaiskamreerin viraksi.

Henkilökunta

Kassa- ja tilitoimistolla oli henkilökuntaa 31.12.1963 (v. 62) yhteensä:

- 26 (25) vakinaista viranhaltijaa,
- 5 (5) tilapäistä viranhaltijaa,
- 3 (2) työsopimussuhteessa olevia kk.palkkaisia toimihenkilöitä
- 3 (4) työntekijää.

Toiminta

Kassa- ja tilitoimiston tehtävänä on antaa maksumääräyksiä, hoitaa rakennusviraston kirjanpitoa, valvoa lautakunnalle ja rakennusvirastolle myönnettyjen määrärahojen käyttöä sekä antaa rahatoimistolle kuukausittain eritelty ilmoitus määrärahojen käytöstä, laatia rakennusviraston tilinpäätös ja antaa rahatoimistolle kaupungin tilinpäätöstä varten tarvittavat tiedot. Kassa- ja tilitoimisto on hoitanut myös satamalaitoksen satamarakennusosaston työläispalkkojen maksamisen, josta perittiin korvauksena 500 mk kuukaudelta.

Kertomusvuoden aikana on sekä tunti- että kk-palkkojen laskenta suoritettu Tietojenkäsittelykeskuksessa (Tkk), lukuunottamatta konevarikkoa, jonka tunti-palkat on hoidettu manuaalisesti.

Katurakennusosaston alamomenttikirjanpidon lisäksi siirrettiin vuoden alusta myös talorakennusosaston alamomenttikirjanpito Tkk:n tehtäväksi. Tiedot Tkk:lle annettiin lävistettyjen reikäkorttien muodossa. Hallinnollinen momenttikirjanpito on suoritettu kahdella Exacta-kirjanpitokoneella, sillä alkuvuodesta saatiin toinen kone lisää, ja velkojain- sekä velallisten reskontrakirjanpito hoidettiin kahdella Addo-koneella.

Tilitositteita oli vuoden 1963 aikana yhteensä 73 278 kpl, joista maksumääräyksiä 56 745 kpl, muistiotositteita 5 146 kpl ja kassatositteita 11 387 kpl. Laskutuksia oli yhteensä 7 929 kpl, lähetettyjä kirjeitä 240 kpl ja lähetteitä 1 410 kpl. Laskutusten lukumäärään ei sisälly puhtaanapitolaskutusta.

Vuonna 1962 oli muistiotositteet yhdistetty maksumääräysten numerosarjaan, mutta tämä osoittautui haitalliseksi, joten niille annettiin taas oma numerosarjansa.

Rakennusviraston kassanvaihto oli v. 1963 mk 5 456 394,85.

Kassa- ja tilitoimiston toiminnan laajuus selviää seuraavasta menojen ja tulojen erittelystä:

Talousarviotyöt	mk	68 708 758,76
Ed. vuosien talousarviotyöt	»	40 602 272,95
Työttömyystyöt	»	141 141,68
Ylimääräiset työt	»	1 423 939,54
Yksityisille suoritettut työt	»	1 330 829,95
Kaupungin virastoille ja laitoksille suoritettut työt	»	20 020 636,18
Rakennusviraston osastojen väliset työt	»	15 572 878,95
Puhtaanapitolaskutus	»	5 723 372,71
Ennakkomenot	»	251 894,78
Tarveaineet	»	13 418 899,23
Suoritukset kaupungin virastoille ja laitoksille	»	65 104 657,60
Menojäämät	»	2 392 478,64
Tulojäämät	»	311 476,76
Velalliset	»	740 261,69
Työläisten palkat	»	25 147 983,02
Tuloveron ennakot	»	5 975 009,93
Työnantajan lapsilisä- ja kelamaksut	»	1 754 419,71
Tapaturmavakuutusmaksut	»	305 242,05
Työttömyysvakuutusmaksut	»	62 705,21
LEL-maksut	»	126 399,54
Huoltokassapidätykset	»	1 914 643,43
Leski- ja orpoeläkekassapidätykset	»	3 131,43
Ulosmittaukset	»	92 126,86
Shekkitili, otto	»	57 170 070,26
Postisiirtotili, pano	»	3 066 261,53
Talletetut vieraat varat	»	65 907,74
Liikennemerkkien takuut	»	4 815,—
		<hr/>
	mk	331 432 215,13

Taulukko 6.

Rakennusviraston menot vuosina 1938—1963 *)
 Byggnadskontorets utgifter åren 1938—1963 *)
 Expenditure of the Building Office in 1938—1963 *)

Vuosi	Tilivuoden määrärahojen käyttö	Ed. vuosien siirtomäärärahojen käyttö	Työttömyystyöt	Kaupungin muille virastoille ja laitoksille suoritettut työt	Yksityisille suoritettut työt	Menot yhteensä		Kerptomisluku	Kaupungin asukasluku	Menot asukasta kohden
						Todelliset	Muunnettuina			
1938	1 276 792	205 075	33 662	331 393	234 551	2 081 473	42 191 457	20,27	246 784	170,—
1945	3 970 873	1 133 692	231 612	898 517	644 089	6 878 783	36 182 398	5,26	276 277	130,—
1950	21 895 835	7 798 908	114 540	5 442 233	1 971 170	37 222 686	67 745 288	1,82	368 519	183,—
1955	36 845 186	7 668 511	1 269 340	8 690 285	2 922 770	57 396 092	77 484 724	1,35	403 970	191,—
1960	46 992 571	19 868 317	2 586 151	16 213 426	9 123 211	94 783 676	99 522 859	1,05	448 315	221,—
1961	53 534 317	27 784 498	1 038 080	22 122 891	2 727 692	107 207 478	112 567 851	1,05	457 121	246,—
1962	66 707 846	25 173 536	6 406	21 160 713	5 430 781	118 479 282	122 033 660	1,03	467 371	261,—
1963	68 708 759	40 602 273	141 142	20 020 636	1 330 830	130 803 640	130 803 640	1,00	477 110	274,—

HANKINTATOIMISTO

Henkilökunta ja varastot

Hankintatoimistolla oli henkilökuntaa 31.12.1963 (v. 62) yhteensä:

- 20 (21) vakinaista viranhaltijaa,
- 2 (2) tilapäistä viranhaltijaa,
- 11 (11) työsopimussuhteessa olevia kk.palkkaisia toimihenkilöitä,
- 47 (48) työntekijää.

Kertomusvuoden aikana siirrettiin kyllästetyn puutavaran varasto Herttoniemestä Oulunkylään ja vuoden lopussa siirtyi päävarasto Malminkadulta Oulunkylän varaston alueelle, toimien rakennusviraston päävarastona.

Toiminta

Tammikuun 1 päivänä 1963 oli varastossa rakennusaineita ja muita tarvikkeita 1 179 048,02 markan arvosta. Vuoden aikana niitä ostettiin 8 886 004,81 markan arvosta ja annettiin käytettäväksi 8 565 884,22 markan arvosta. Vuodelle 1964 siirtyneen rakennusaineiden ja tarvikkeiden arvo oli 1 499 168,61 markkaa.

Tarveainehankinnat

Varastosta annettujen tavaroiden määrät jakautuivat rakennusviraston eri osastojen ja kaupungin laitosten sekä yksityisten kesken markkamääräisesti seuraavasti:

Katurakennusosasto	mk 3 578 611,68
Talorakennusosasto	» 3 049 236,41
Puhtaanapito-osasto	» 737 638,03
Puisto-osasto	» 93 282,70
Hankintatoimisto	» 65 553,95
Rakennusvirasto sekä kassa- ja tilitoimisto	» 9 692,65
Konevarikko	» 150 481,79
Satamalaitos	» 311 823,22
Muut kaupungin laitokset	» 569 563,79
	Yht. mk 8 565 884,22

Yhteishankintaelimenä suoritettut hankinnat

Muille kaupungin laitoksille ja virastoille on hankinnat hoidettu hankintasopimuksilla ja tilauksilla, jolloin tavara on toimitettu liikkeestä suoraan asianomaiselle

*) Menot todellisina sekä muunnettuina virallisen indeksisarjan »Tukkuhinnat, kaikki tavarat jossa vuosi 1913 = 100», mukaan. Luvut nykymarkoissa.

*) Utgifterna verkliga samt transponerade enligt officiella indexserien »Partiprisen, alla varor där året 1913 = 100». Summorna i nymark.

*) Actual expenditure and expenditure converted according to the official wholesale price index. 1913 = 100. Figures in new Marks.

laitokselle tai virastolle. Samanlaista hankintamenettelyä on osaksi käytetty myös rakennusviraston omille osastoille tapahtuneissa hankinnoissa. Hankintasopimuksilla ja tilauksilla toisille laitoksille ja virastoille toimitettujen hankintojen arvo nousi vuoden aikana 3 818 547,10 markkaan ja rakennusviraston osastoille samalla tavalla toimitettujen hankintojen arvo 4 945 576,41 markkaan.

Toimiston suorittamien rakennusaine-, kone-, kalusto- ja kulutustarvikehankintojen kokonaisarvo oli kertomusvuoden aikana 21 114 946,64 markkaa.

Vuokratulot

Vuoden aikana oli toimistolla vuokratuloja vieraille lainatuista työkaluista, työ-koneista ja lipuista 38 669,20 markkaa.

Kirjaamo

Toimistolle saapui kertomusvuoden aikana 2 658 kirjettä ja lähetettiin 598 kirjettä. Tilauksia suoritettiin 8 264 kpl. Laskuja saapui 22 005 ja lähetettiin 2 939.

JÄRJESTELYTOIMISTO

Henkilökunta

Järjestelytoimistolla oli henkilökuntaa 31.12.1963 (v. 62) yhteensä:

2 (4) tilapäistä viranhaltijaa,

3 (2) työsopimussuhteessa olevia kk.palkkaisia toimihenkilöitä.

Tutkimukset ja selvitykset

Ajankäytöntutkimus kaupungin puhtaanapidosta, jatkoa edelliseltä vuodelta. Tutkimuksissa oli 3 tilapäistä tutkijaa avustamassa. Puhtaanapitopäällikön käytettäväksi laadittiin taulukoita, joissa ilmoitettiin eri koneiden ajankäyttöprosentit, teholliset ajat jne. eri puhtaanapitopiireissä ja eri työvuoroissa.

Tutkimus toiminnasta kivimurskaamalla. Selostuksessa ehdotettiin parannuksia, joita on jo osittain toteutettu.

Tutkimus porakustannuksista, josta on annettu osalausunto, työn vielä jatkuessa. Konevarikon huolto- ja korjaustutkimus. Työ jatkuu.

Puisto-osaston ruohonleikkausurakoiden määrittelyä. Työ jatkuu tulevana kesänä.

Kaivukoneiden ajankäytöntutkimus. Työ jatkuu.

Selvitys kauhakuormaajista Pasilan kaatopaikalla.

Tutkimus hankintatoimiston kuorma-autojen ajon järjestämisestä.

Tutkimus kuorma-autojen maansiirtoajoista. Neuvottelut ehdotetuista urakka-hinnoista jatkuvat kuljetusalan järjestöjen kanssa.

Rakennusviraston työosastojen yleiskustannusprosentin selvittäminen ja laskeminen.

32. Yleiset työt

Puhtaanapito-osaston jätteenkuljetuksen urakkahinnoittelun järjestäminen yhteistoiminnassa Tkk:n ja kaupunginhallituksen järjestelytoimiston edustajien kanssa.

Suunnitelman laatiminen kassa- ja tilitoimiston käyttöarkiston uudelleenjärjestämiseksi.

Puhelinhakulaitteiden käyttöä koskeva tutkimus, jonka perusteella suoritettiin eräitä mainittujen laitteiden siirtoja.

Selvitys talorakennusosaston konekirjoitustyövoiman tarkkailusta 7 kk:n ajalta.

Hankintatoimiston tavaraluettelon uusiminen yhteistoiminnassa ko. toimiston ostajan kanssa.

Konevarikon varastotavaroiden koodittaminen.

Jatkuvat tehtävät

Työturvallisuus

Työturvallisuustarkastaja on tehnyt yhteenvedot eri työosastojen työssä edellisen vuoden aikana sattuneista työtaturmista. Pyrkimyksenä on ollut paitsi asiaankuuluva valistustyö, myös löytää keinoja, miten työtaturmia voitaisiin vastaisuudessa välttää. Yhteenvedot on jaettu paitsi osastoille myös työmaille.

V. 1962 loppupuolella suoritettiin tutkimus räjäytystöiden aiheuttamien omaisuusvahinkojen vähentämismahdollisuuksista. Tämän perusteella katurakennusosaston työnjohtajille pidettiin 4-päiväiset räjäytyskurssit sekä rakennusviraston työmaiden panostajakurssit ammattienedistämislaitoksella.

Työturvallisuusohjelmaan on lisäksi kuulunut työmaakäyntejä ja -tarkastuksia.

Lomakkeet

Järjestelytoimistolle on kuulunut viraston lomakekannan jatkuva ja järjestelmällinen tarkkailu. Sen vuoksi onkin toimistoon lomakeasiamiehen käyttöön kerätty kokoelma viraston kaikista lomakkeista. Lomakekokoelmaan on pyritty saamaan näyte jokaisesta käytössä olevasta lomakkeesta, monisteet ja kirjekuoret ml. Suoritettiin uusi lomakejako ja annettiin uudet lomaketunnukset siten, että jokaiselle toimistolle saatiin oma numeroryhmä.

Vuoden aikana on suunniteltu 25 uutta lomaketta sekä joukko vanhoja on suunniteltu uuteen muotoon.

Koulutustoiminta

Järjestelytoimisto on pitänyt koulutuskortistoa viraston henkilökunnasta ja lähettänyt yhteistoiminnassa eri osastojen kanssa toimihenkilöitä sekä kaupungin omille että Oy Rastorin tai eri yhdistysten ym. järjestämille kursseille.

Työkoneiden sijainti-ilmoitus

Työkoneiden sijainti-ilmoitus tehdään yleisten töiden lautakunnalle kerran kuukaudessa. Kun konevarikolle 1.9.1963 perustettiin varikkomestarin virka, siirtyi samalla hänelle tämä sekä muutkin konevarikkoa koskevat tilastotyöt, joita järjestelytoimisto oli tähän saakka suorittanut.

Lausunnot aloitteista

Aloitteita lähetettiin rakennusvirastolle v. 1963 yhteensä 6 kpl, joista annettiin tai hankittiin lausunnot kaupunginhallituksen järjestelytoimistolle.

Palkkaushallinnolliset tehtävät

Rakennusviraston palkkaushallinnon kehittäminen otettiin kertomusvuonna ohjelmaan.

Erikoistehtävät

Järjestelytoimisto on antanut apua väestönsuojelutoimistolle vuoden 1963 vss-kurssien ja muunkin vss-toiminnan järjestämisessä. Kaksi järjestelytoimistoon kuuluvaa henkilöä on ollut luennoimassa ja kouluttamassa mainituilla kursseilla.

KONEVARIKKO**Organisaatio ja henkilökunta**

Konevarikko jakaantuu toimistoon, konekorjaamoon, autokorjaamoon ja konevarastoon.

Konevarikolla oli henkilökuntaa 31.12.1963 (v. 1962) yhteensä:

- 14 (14) vakinaista viranhaltijaa,
- 2 (1) tilapäistä viranhaltijaa,
- 23 (20) työsopimussuhteessa olevaa kk.palkkalaista toimihenkilöä,
- 263 (263) työntekijää.

Toiminta

Konekorjaamo on vuoden aikana suorittanut ns. kirjattuina menoina konevarikon työkoneiden korjauksia sekä laskutusta vastaan konepaja-, pelti- ja puutöitä kaupungin kaikille laitoksille. Autokorjaamon sähkötyöryhmä on huolehtinut myös rakennusviraston sähkölaitteiden huollosta ja korjauksista. Autokorjaamo on suorittanut pääasiallisesti kaikki kaupungin omistamien autojen korjaukset, palolaitosta ja liikennelaitosta lukuun ottamatta. Se on huolehtinut myös laitoksien yleistraktorikalustosta sekä puhtaanapitokoneista ja -välineistä.

Suoritetut työt jakautuivat laskutuksen mukaan seuraavasti:

Puhtaanapito-osasto	mk	907 904,93
HKR-hankintatoimisto	»	607 013,01
Katurakennusosasto	»	583 784,75
Talorakennusosasto	»	486 563,68
Satamalaitos	»	239 006,62
Puisto-osasto	»	71 597,09
Konevarasto	»	47 142,97
Muut kaupungin laitokset	»	284 408,66
		<hr/>
	mk	3 227 421,71
Puolivalmiita töitä	mk	251 375,62
		<hr/>
Yht.	mk	3 478 797,33

32. Yleiset työt

Vuoden aikana jakautuivat konevaraston työkoneiden vuokratulot seuraavasti:

Katurakennusosasto	mk 1 444 010,50
Puhtaanapito-osasto	» 426 602,00
Satamalaitos	» 195 260,00
Talorakennusosasto	» 174 136,00
Puisto-osasto	» 79 948,00
Muut laitokset.....	» 41 491,00
	<hr/>
	Yht. mk 2 361 447,50

Työkoneiden korjauksiin kirjattiin menoja mk 2 192 611,75

Varastossa oli 1.1.1963 tarveaineiden ja puolivalmiiden töiden kirjanpitoarvo 866 117,72 mk. Vuoden aikana ostettiin tarveaineita 776 324,26 markan arvosta ja luovutettiin käyttöön 771 496,50 markan arvosta. 31.12.1963 oli varaston arvo 930 713,87 mk.

Vuoden aikana saapui laskuja 11 178 kpl ja lähetettiin 1 716 kpl. Maksumääräyk-
siä annettiin samana aikana 858 kpl. Työtilauksia saatiin konekorjaamolle 3 943 ja
autokorjaamolle 5 246 eli yhteensä 9 189 kpl.

KATURAKENNUSOSASTO

YLEISKATSAUS

Katurakennusosaston toiminnan tulos v. 1963 käy ilmi seuraavasta vertailusta toiselta puolen talousarviossa olevien menojen ja tulojen ja toiselta puolen todellisten kirjanpidon mukaisten menojen ja tulojen välillä.

	Määrärahat, Mmk	Kirjanpidon mukaan Mmk	Siirtyvät määrä- rahat ja säästö tai voitto Mmk
Menot	84,9	48,4	36,3
Tulot	1,5	3,3	1,8

Kuten ylläolevasta selviää ovat kokonaisbruttomenot olleet 48,4 Mmk, mistä 45,4 Mmk on katurakennusosaston kustannuksia korjaus- ja kunnossapitotyöstä, puhdistamoiden ja pumppaamoiden käyttö- ja hoitokustannuksista sekä uudisrakennustyöstä. Muitten kustannusten jako selviää seuraavasta yhdistelmästä. Kokonaisbruttomenojen ja tehtyjen töiden kustannusten eroitus 3,0 Mmk on palkka-, sosiaali-, ym. menoja.

Korjaus- ja kunnossapitotyöt:

	mmk	mmk
— kadut ja viemärit	3,1	
— liikennemerkkit	0,9	
— katuvalaistus	3,0	
— yleiset vesipostit	0,2	

Käyttö ja hoito:

— puhdistamot ja pumppaamot	1,2	8,4
-----------------------------------	-----	-----

Uudisrakennustyöt:

— kadut	19,2	
— viemärit pumppaamoinen	10,7	
— puhdistamot	2,7	
— urheilulaitteet	1,7	
— väestönsuojat.....	2,7	37,0

Yhteensä		45,4
----------	--	------

ORGANISAATIO

Katurakennusosastoon kuuluvat työtoimisto ja suunnittelutoimisto sekä välittömästi katurakennuspäällikön alaisena yli-insinööri, osastokamreeri ja toimistoapulaisia.

Työtoimiston tehtäviin kuuluu:

1. Suorittaa katurakennusosaston tehtäväksi annetut katujen ja teiden niihin kuuluvine siltoineen, viemäreiden, viemärivereden pumppu- ja puhdistuslaitosten, urheilukenttien ja -laitteiden sekä muut osaston tehtäväksi annetut rakennus-, korjaus- ja kunnossapitotyöt siltä osin kun ne tehdään katurakennusosaston omalla työvoimalla sekä huolehtia niiden yksityisten katuosuuksien kunnossapidosta, jotka kaupunki on ottanut hoitaakseen.
2. Suorittaa kaupungin teollisuuslaitosten laskuun johtoverkkojen laajentamiseen, täydentämiseen sekä korjaamiseen tarvittavat kaivuun-, täyttämisen- ja päällystämistyöt.
3. Laatia katurakennusosaston toimesta tehtävien töiden kustannusarviot.
4. Huolehtia katurakennusosaston toimesta suoritettavien töiden urakkatarjoustensa hankinnasta ja tarkastamisesta.
5. Valvoa urakalla suoritettavaksi annettujen töiden suoritusta.

Suunnittelutoimiston tehtäviin kuuluu:

1. Suunnitella katurakennusosaston tehtäväksi annetut katujen ja teiden, niihin kuuluvine siltoineen, viemärivereden pumppu- ja puhdistuslaitosten, urheilukenttien ja -laitteiden sekä muut osaston tehtäväksi annetut rakennus-, korjaus- ja kunnossapitotyöt tai huolehtia siitä, että sanotut tehtävät tarvittaessa annetaan pätevien ulkopuolisten asiantuntijoiden suoritettavaksi ja valvoa töiden suunnittelutyötä.
2. Antaa asianomaisille kaupungin laitoksille tarpeelliset tiedot katujen tasaus-, päällystys- ja viemäritöiden suunnitelmista sekä määrärahojen merkitsemisestä näitä varten seuraavan vuoden talousarvioehdotukseen.
3. Laatia yhdessä kiinteistöviraston asemakaavaosaston kanssa suunnitelmat asemakaavoitettavien alueiden viemäroimiseksi sekä uusien tai uusittavaksi ehdotettujen katujen tasaamiseksi.

HENKILÖKUNTA

Katurakennusosastolla oli henkilökuntaa 31.12.1963 (v. 62) yhteensä:

104 (104) vakinaista viranhaltijaa,

1 (1) tilapäinen viranhaltija,

68 (67) työsopimussuhteessa olevia kk.palkkaisia toimihenkilöitä.

Kertomusvuoden aikana valittiin yli-insinööri Martti Anttila katurakennusosaston päällikön virkaan 1.7. lukien.

KIRJELMÄT JA LAUSUNNOT

Katurakennusosastolle tuli kertomusvuoden aikana kaikkiaan 2 505 kirjelmää, joista 708 yleisten töiden lautakunnalta, 305 kaupunginhallituksen lähetettä, 4 palkkalautakunnan lähetettä, 272 kaupungininsinööriltä tai rakennusviraston osastoilta, 576 kaupungin muilta virastoilta tai lautakunnilta, 2 muilta kunnilta, 56 valtion virastoilta sekä 582 yksityisiltä.

Katurakennusosastolta lähetettiin vastaavana aikana kaikkiaan 1 530 kirjelmää, joista 322 esityksiä tai lausuntoja yleisten töiden lautakunnalle, 280 kaupungininsinöörille tai rakennusviraston omille osastoille, 284 kaupungin muille virastoille tai lautakunnille, 2 muille kunnille, 59 valtion virastoille sekä 583 yksityisille.

Kaupunginvaltuusto määräsi 19.12.1962 rakennusviraston toistaiseksi huolehti- maan tielautakunnan asiain valmistelusta. Käytännössä on tämä tehtävä hoidettu katurakennusosastolla ja on ko. asioita valmisteltu osastolla kertomusvuonna 47 kpl.

LASKUT

Kertomusvuoden aikana oli saapuneita laskuja yhteensä 11 288 kpl ja lähetettyjä 1 552 kpl. Kirjoihin vietiin lisäksi 27 kpl tarveainevarastolaskuja ja 10 kpl kirjoitus- tarvikelaskuja. Lisäksi tehtiin kuukausittain selvitystä katurakennusosaston varas- toistaan antamista tarveaineista.

PIIRUSTUKSET JA VIEMÄRI-ILMOITUKSET

Katurakennusosaston suunnittelutoimistossa laadittiin 663 kpl piirustuksia. Muualta tulleita piirustuksia oli 4 416 kpl.

Viemäriin korkeusilmoituksia annettiin alan liikkeille vesilaitosta varten 919 kpl.

Viemäriiliittämisiä suoritettiin viemäriiliittämislaitosten mukaan 522 kpl ja lisäksi uusittiin viemäriiliitoksia talojen viemäreiden korjaustöiden yhteydessä 35 kpl.

Kaduissa suoritettavia erilaisia kaivauksia varten annettiin yksityisille rakenta- jille kaivauslupia 596 kpl.

KADUT, TIET JA YLEISET PAIKAT

Katujen korjaus-, kunnossapito- ja päällystämistyöt

Vuoden 1963 talousarvioon oli varattu katujen, teiden ja yleisten paikkojen kor- jauksiin ja kunnossapitoon 2 000 000 mk, mille määrärahalle kaupunginvaltuusto oli myöntänyt 300 000 mk:n ylitysoikeuden. Mainittujen töiden kustannukset olivat 2 300 000 mk.

Katujen ja teiden päällystykseen uusimiseen oli kertomusvuoden talousarvioon merkittyjä ja edelliseltä vuodelta siirtyneitä määrärahoja yhteensä 423 008,42 mk, josta käytettiin 317 141,06 mk. Käyttövaroistaan oli kaupunginhallitus myöntänyt lähinnä edellä selostettuihin töihin luettavia tai niihin verrattavia töitä varten 11 000 mk. Tästä summasta käytettiin 10 853 mk.

Katujen ja teiden päällystykseen korjaukseen, kunnossapitoon ja uusimiseen sekä uusien katujen ja teiden päällystämiseen käytettiin:

32. Yleiset työt

tietervaa	225 225 kg
bitumiemulsiota	185 340 »
paikkausmassaa	173 420 »
ja näillä määrillä paikattiin	
ajorataa	131 831 m ²
jalkakäytävää	1 577 »
sekä suoritettiin pintakäsittelyjä	
ajorataa	21 233 m ²

Yksityiset liikkeet suorittivat osaston tilauksesta päällystystöitä seuraavasti:

Päällystettiin ajorataa topekalla	149 560 m ²
Päällystettiin ajorataa asfalttibetonilla	221 650 »
Päällystettiin ajorataa sidekerroksella	36 026 »
Päällystettiin jalkakäytävää asfalttibetonilla	66 122 »
Päällystettiin jalkakäytävää valuasfaltilla	13 474 »
Päällystettiin jalkakäytävää hiekka-asfaltilla	314 »
Päällystettiin jalkakäytävää ruutubetonilla	2 210 »
Korjattiin ajorataa asfaltilla	13 896 »
Korjattiin jalkakäytävää asfaltilla	26 748 »
Yhteensä	530 000 m ²

Osasto suoritti kertomusvuonna seuraavat kiveystyöt:

Vanhan nupukiveyksen uudelleen laskua	6 371 m ²
Uuden nupukiveyksen laskua.....	120 »
Vanhan noppakiveyksen uudelleen laskua	236 »
Vanhan reunakiven uudelleen laskua	3 621 jm
Uuden reunakiven laskua	5 636 »
Laattakäytävää	718 m ²
Betonikäytävää, uutta	1 155 »
Betonikäytävää, vanhaa	102 »
Suojatienupuja	350 jm

Liikenteen järjestelyt

Liikenteen järjestelyä varten oli kertomusvuoden talousarvioon merkittyjä ja edelliseltä vuodelta siirtyneitä määrärahoja sekä kaupunginvaltuuston myönnettyä ylitysoikeutta käytettävissä yhteensä 863 764,37 mk, mikä määräraha kokonaan käytettiin tähän tarkoitukseen.

Uusia liikennevaloja asennettiin Lauttasaarentien ja Gyldenintien risteykseen, Mechelininkadun ja Museokadun risteykseen, Bulevardin ja Fredrikinkadun sekä Bulevardin ja Albertinkadun risteykseen, Unioninkadun 45 kohdalle (Pitkäsillan eteläpäähän), Pohjoisen ja Eteläisen Esplanaadikadun sekä Korkeavuorenkadun ja Mikonkadun risteykseen sekä Mannerheimintien ja Nordenskiöldinkadun risteykseen.

Katuvalaistus

Katuvalaistukseen ja sinisen alueen satamavalaistukseen oli kertomusvuodelle myönnetty 3 164 640 markkaa. Tästä määrärahasta käytettiin yhteensä 3 149 886,85 mk.

Yleiset vesipostit

Yleisten vesipostien ja Kauppatorin ym. suihkukaivojen vedenkulutukseen, hoitoon ja kunnossapitoon ym. oli vuoden 1963 talousarvioon varattu 170 000 markan suuruinen määräraha, mille määrärahalle kaupunginvaltuusto oli myöntänyt 15 000 mk:n ylitysoikeuden. Tästä määrärahasta käytettiin yhteensä 184 060,28 mk.

Uudet kadut ja tiet

Vuoden 1963 talousarvioon merkityillä ja edelliseltä vuosilta (1960—62) siirtyneillä sekä kaupunginhallituksen käyttövaroistaan myöntämällä määrärahoilla suoritettavia uusia katu- ja tietöitä sekä näihin laskettavia muita töitä varten oli kertomusvuonna käytettävissä yhteensä 29 406 221,09 mk, josta käytettiin yhteensä 18 683 064,19 mk.

Kertomusvuoden aikana suoritetuista katu- ja tietöistä mainittakoon seuraavia, joiden kustannukset ovat olleet:

	mk
Helsingin-Jorvaksen moottoritien johdosta kaupungin tehtävät työt	3 812 156,11
Myllypuron asuntoalueen katujen tasoittaminen ja päällystäminen ...	2 678 379,73
Pukinmäen rautatiealikulкусillan rakentaminen liitosteineen	702 363,87
Hakaniementorin liikennejärjestelytöet	647 071,34
Eräiden pääkatujen muuttaminen asfalttipäällysteisiksi	450 000,—
Malmin raitin tasoittaminen ja päällystäminen.....	432 797,10
Pitäjänmäentien ja Vihdintien risteyksen tasoittaminen	400 000,—
Ruoholahden sillan rakentaminen liitosteineen	396 336,31
Hämeentien sillan rakentaminen Pasilan-Sörnäisten rautatien yli ja sen yhteydessä tehtävät muut työt	350 772,29
Sosiaalivirastotalon ympäristön katujärjestelytöiden suorittaminen ...	334 801,48
Lapinmäentien tasoittaminen ja päällystäminen	321 015,66
Mäkitorpantien ja Siltavoudintien rakentaminen	308 213,87
Puotilan pohjoisen asuntoalueen katujen tasoittaminen ja päällystäminen	254 116,76
Itäisen moottoritien rakentaminen risteyksineen ja liitosteineen sekä päällystäminen	231 605,42
Munkkiniemenrannan rakentaminen valmiiksi	223 454,05
Uuden sillan rakentaminen Rajasaareen	206 184,12
Paciuksenkadun rakentaminen täyteen leveyteensä välillä Stenbäckinkatu-Tukholmankatu	203 813,98
Savonkadun ja Kumpulantien leventäminen.....	155 736,11
Tattarisuon (Puistololan) varasto- ja teollisuusalueen katujen tasoittaminen	145 656,92

	mk
Kirkonkyläntien rakentaminen välillä Turkhaudantie-Laulurastaantie	138 611,51
Ramsaynrannan rakentaminen valmiiksi	123 317,75
Kuusisaarentien rakentaminen valmiiksi	118 891,48
Kunnantien tasoittaminen ja päällystäminen	96 463,08
Vihdintien tasoittaminen ja päällystäminen Haagan kohdalla	92 546,34
Roihuvuoren asuntoalueen eräiden keskeneräisten katujen rakentaminen valmiiksi	82 763,28
Pitäjänmäentien ja Kaupintien risteyksen järjestäminen ja päällystäminen	77 543,62
Suursuon asuntoalueen katujen ja Pakilantien-Rajametsäntien-Metsäpurontien-Suonotkontien risteyksen tasoittaminen ja päällystäminen	77 382,26
Käpyläntien tasoittaminen ja päällystäminen Koskelantieltä Oulunkyläntielle	75 602,67
Kulosaaren sillan ja siltapenkereiden kaiteiden vahvistaminen	73 986,03
Hermannin alueen eräiden keskeneräisten katujen tasoittaminen ja päällystäminen	71 574,78
Ruoholahdenkadun ja Lauttasaarenkadun sekä Lauttasaarenkadun ja Itämerenkadun risteyksen tasoittaminen ja päällystäminen	64 743,03
Jännetien, Viinentien ja Partiotie Viinentieltä Korsutielle rakentaminen ja päällystäminen	60 365,96
Kauppalantien rakentaminen ja päällystäminen vanhalta Turun maantieltä Lapinmäentielle	52 345,43
Polkupyöräteiden rakentaminen ulosmenoteille	47 884,76
Alikulkusillan suunnitteleminen liittyminen ja rantamuureineen Pitkänsillan pohjoispäähän	43 066,84
Pysäköintialueen rakentaminen korttelin N:o 357 viereiselle puisto-kaistalle Sturenkadun varrella	41 115,82
Sammattintien tasoittaminen ja päällystäminen	40 000,—
Linja-autopysäkkilevennyksen ja kääntöpaikkojen rakentaminen	34 805,85
Kaasutehtaankadun alkuosan rakentaminen	32 715,38
Koreankadun tasoittaminen ja päällystäminen.....	32 574,44
Etelä-Haagan luoteisosan, Riistavuorenkujan, Isonnevantien ja Angervontien tasoittaminen ja päällystäminen	30 861,02
Maunulan asuntoalueen katujen rakentaminen asemakaavan mukaisesti	20 922,42
Kunnalliskodintien tasoittaminen ja päällystäminen	19 293,67
Oulunkylän korttelien N:o 28031, 28032, 28033 ja 28034 muodostaman kerrostaloalueen katujen rakentaminen	18 393,41
Puotilan eteläisen asuntoalueen katujen tasoittaminen ja päällystäminen	18 104,26
Kivihaan (Etelä-Haagan itäisen) asuntoalueen katujen tasoittaminen ja päällystäminen.....	17 026,49
Pirjontien rakentaminen valmiiksi	15 842,97

	mk
Pakilan pienteollisuusalueen katujen rakentaminen	12 484,75
Sariolankadun leventäminen Ilmattarentien ja Keijontien välillä	12 458,77
Pasilankadun tasoittaminen ja päällystäminen Metsämäentien kohdalle	11 993,59
Rakennuslain 78—79 §:ien mukaisia katutöitä: Katuja on rakennettu ja päällystetty Oulunkylässä, Munkkiniemessä, Lauttasaassa, Konalassa, Etelä-Kaarelassa, Pakilassa, Malmilla, Tapanilassa, Kulosaassa, Tammisalossa, Marjaniemessä sekä Puotilassa. Kustannukset näistä töistä olivat yhteensä	3 898 384,51

Kertomusvuoden aikana on uusia katuja rakennettu seuraavat määrät:

Ajorataa	256 186 m ²
Polkupyörätietä	7 074 »
Istutuksia	8 155 »
Käytäviä	82 209 »
	Yhteensä 353 624 m ²

Taulukko 7.

Katujen, teiden ja yleisten paikkojen pituus ja pinta-ala vuosien 1878—1963 lopussa.

Gatornas, vägarnas och de allmänna platsernas längd och yta vid slutet av åren 1878—1963.

The length and area of streets, roads and public places at the end of the years 1878—1963.

Vuosi	Pituus (m)	Pinta-ala (m ²)
1878	27 748	538 615
1880	32 390	602 121
1890	43 260	866 554
1900	50 502	994 592
1910	85 186	1 764 644
1920	114 712	2 219 715
1930	168 447	2 706 698
1940	216 539	3 368 960
1945	229 471	3 474 332
1950	283 840	3 797 176
1955	333 057	4 142 820
1956	343 402	4 242 549
1957	353 303	4 369 962
1958	371 189	4 589 317
1959	379 196	4 692 844
1960	399 005	4 932 020
1961	420 917	5 186 570
1962	441 020	5 420 133
1963	474 351	5 773 757

Huom. Ylläoleviin lukuihin eivät sisälly satamalaitoksen satamarakennusosaston rakentamat kadut ja tiet.

Hiekoitussorasillot

Edellisiltä vuosilta (1962—61) siirtyneitä määrärahoja oli kertomusvuonna käytettävissä hiekoitussorasillojen rakentamiseen yhteensä 665 954,07 mk.

Herttoniemen hiekkasiilon I rakennusvaiheen rakentaminen an-

32. Yleiset työt

nettiin Maa ja Kallio Oy:n suoritettavaksi 334 200,— markan urakkahinnasta. Urakkasopimus allekirjoitettiin 25.5.1961. Siilo valmistui ja otettiin vastaan 8.11.1962. Kertomusvuoden aikana käytettiin siilon viimeistelytöitä varten 40 581,70 mk.

T a i v a s k a l l i o n h i e k k a s i i l o n I rakennusvaiheen rakentaminen annettiin Rakennus Oy Kivikovan suoritettavaksi 479 000,— markan urakkahinnasta. Urakkasopimus allekirjoitettiin 29.12.1962. Vastaanottotarkastuksessa todettiin hiekkasiilo hyvin ja urakkasopimuksen mukaisesti rakennetuksi sekä otettiin vastaan 4.12.1963. Siilon rakennuskustannukset ovat olleet 486 676,33 mk.

Mittaus- ja tutkimustyöt

Mittaus- ja tutkimustöihin käytettiin kertomusvuoden aikana yhteensä 291 851,52 mk.

Mittaus- ja tutkimustöissä oli 5 mittausteknikkaa, 3 kuukausipalkkaista ja 23 tuntipalkkaista mittausmiestä, 1 + 3 miestä maaperätutkimustehtävissä, 4 autonkuljettajaa ja kalustonhoitaja. Kesän aikana oli lomasijaisina 4 tekn. ylioppilasta ja 14 koulupoikaa mittausapulaisina. Ryhmän käytössä on ollut 4 pakettiautua.

Edellä merkityillä määrärahoilla suoritettiin kertomusvuonna yhteensä 4 983 erilaista mittaus- ja tutkimustyötä.

Tielaboratorio

Tielaboratorion tutkimukset kohdistuivat toimintavuonna pääasiassa kestopäälystystöiden valvontaan sekä kiviaines- ja betoniputkitutkimuksiin.

Vuoden aikana tutkittiin yhteensä 470 eri näytettä, jotka jakaantuivat eri tutkimusalojen kesken seuraavasti:

Kestopäälysteet	260	näytettä
Sideaineet	2	»
Kiviainekset betonia varten	26	»
Betoni- ja ruukkuputket	78	kpl
Betonisuhteitukset	10	»
Maalajit	71	näytettä
Sekalaiset	23	»
	<hr/>	
	Yhteensä	470 näytettä

Edellämainituista näytteistä suoritettiin yhteensä 1 234 eri analyysiä ja määrittystä, jotka jakaantuivat tutkimusalojen kesken seuraavasti:

Kestopäälysteet	864	määrittystä
Sideaineet	4	»
Kiviainekset ja maalajit	160	»
Putket	173	»
Muut	33	»
	<hr/>	
	Yhteensä	1 234 määrittystä

VIEMÄRIT

Korjaus ja kunnossapito

Vuoden 1963 talousarvioon oli varattu viemärien korjauksiin ja kunnossapitoon 357 000 mk, mille määrärahalle kaupunginvaltuusto oli myöntänyt 30 000 mk:n ylitysoikeuden, mikä määräraha kokonaan käytettiin tähän tarkoitukseen. Kustannukset jakautuivat seuraavasti:

	mk
Viemärien korjaus ja kunnossapito	372 610,31
Täydennystyöt	13 767,18
Huuhteluvesi	24,07
Sosiaaliset edut ja sosiaaliset turvamaksut	598,44
	Yhteensä 387 000,—

Uusiminen

Kertomusvuoden talousarviossa myönnettyä sekä edelliseltä vuodelta siirtynyttä määrärahaa oli viemärien uusimiseen yhteensä käytettävissä 779 154,83 mk. Tästä määrärahasta käytettiin 726 543,66 mk. Uusittujen viemäreiden yhteenlaskettu pituus oli 1705 m ja niiden määrät olivat

betoniputkia	∅ 300 mm	1 100 m
»	∅ 400 »	413 »
»	∅ 500 »	95 »
»	∅ 1 000 »	34 »
»	∅ 1 600 »	63 »

Uudet viemärit

Vuoden 1963 talousarviossa myönnettyjä ja edellisiltä vuosilta (1960—62) siirtyneitä sekä Khn käyttövaroistaan myöntämiä määrärahoja oli kertomusvuonna käytettävissä uusien viemäreiden rakentamiseen yhteensä 15 529 173,97 markkaa. Tästä määrärahasta käytettiin yhteensä 9 930 025,79 markkaa.

Kertomusvuonna valmistuneiden kaupungin kustannuksella rakennettujen käyttöön otettujen yleisten viemäreiden määrät selviävät taulukosta 8. Rakennettujen viemäreiden yhteenlaskettu pituus oli 45 746 metriä.

Taulukko 8.

Vuoden 1963 aikana rakennetut uudet viemärit (jm).

Under år 1963 byggda nya avloppsledningar (m).

New drainage pipes (m) built during 1963.

Betoniputkia											Rauta- putkia	Tark. kai- voja kpl	Kai- voja kpl
∅ m/m	100	150	225	300	400	500	600	800	1000	1600	300	1 015	339
jm	47	138	2 737	2 553	6 377	3 669	3 421	2 649	368	416	385		

32. Yleiset työt

Vuoden 1963 aikana suoritetuista viemäritöistä mainittakoon seuraavat, joiden kustannukset ovat olleet:

	mk
Viikin puhdistamon kokoojaviemäri pumppaamoinen	1 849 702,73
Myllypuron asuntoalueen viemärien rakentaminen	1 755 970,39
Länsi-Pakilan pääviemärien rakentaminen	538 162,64
Pirkkolan ja Maunulan viemäriverkoston parantaminen	370 000,—
Viemärien rakentaminen Malmin raitilta Malmi-Tapanilan kokooja- viemäriin	279 679,01
Itä-Pakilan pääviemärien rakentaminen	180 733,39
Kumpulantien viemärien rakentaminen	107 386,15
Kirkonkyläntien viemärien rakentaminen	104 353,06
Pääviemärien muuttaminen Hesperiankatujen länsipäässä	98 552,22
Kokoojaviemärien rakentaminen Vihdintieltä Konalaan Reimarlan pohjoispuolella	82 617,53
Lauttasaaren sadevesiviemäristön täydentäminen	80 000,—
Puotilan pohjoisen asuntoalueen viemäreiden rakentaminen	61 740,47
Rakennusviraston hoidossa olevien kaupungin kunnossapidettävien ojien perkaaminen ja kunnostaminen	60 000,—
Malmin raitin viemärien rakentaminen	56 002,49
Kunnantien viemärien rakentaminen	51 000,—
Niittylän ojan putkittaminen Niittylänpolun kohdalla	45 000,—
Pitäjänmäen teollisuusalueella korttelissa n:o 46032 sijaitsevan avo- ojan siirtäminen Vihdintien suojakaistalle	39 749,99
Kontulan kokoojaviemärien rakentaminen	39 503,90
Mäkitorpantien ja Siltavoudintien viemärien rakentaminen	33 557,15
Hakaniemen sillan ja sen tuloteiden yhteydessä tehtävät viemärit ...	31 228,18
Sosiaalivirastotalon ympäristön katujärjestelyjen yhteydessä tehtävät viemärietyöt	28 245,90
Munkkiniemenrannan viemärien, pumppaamon ja paineviemärien ra- kentaminen	23 850,35
Vartiokylän vanhan keskustan viemäreiden rakentaminen	21 853,40
Etelä-Haagan luoteisosan viemärien rakentaminen	21 585,76
Takkatien pienteollisuusalueen viemärien ja kokoojaviemärien raken- taminen alueelta Talin puhdistamon suuntaan	12 066,27
Laajasalon kokoojaviemärien rakentaminen	11 407,68
Rakennuslain 78—79 §:ien mukaiset viemärien rakennustyöt. Viemä- reitit on rakennettu Oulunkylässä, Haagassa, Munkkiniemessä, Konalassa, Etelä-Kaarelassa, Pakilassa, Pukinmäessä, Malmilla, Tapanilassa, Tammissalossa, Marjaniemessä, Puotilassa ja Varti- okylässä. Kustannukset näistä töistä olivat yhteensä	3 543 750,30

Taulukko 9.

Viemäreiden pituus vuosien 1888—1963 lopussa.
 Avloppsledningarnas längd vid slutet av åren 1888—1963.
 Length of drainage pipes at the end of the years 1888—1963.

Vuosi	Pituus (m)
1888	26 880
1890	32 180
1900	38 854
1910	69 271
1920	93 331
1930	121 877
1940	185 746
1945	201 563
1950	248 588
1955	272 906
1956	282 795
1957	296 174
1958	321 496
1959	352 730
1960	373 817
1961	399 139
1962	427 220
1963	472 966

Ylläoleviin lukuihin eivät sisälly satamalaitoksen satamarakennusosaston rakentamat viemärit.

PUHDISTAMOT JA PUMPPAAMOT**Käyttö- ja hoitokustannukset**

Likavedenpuhdistamoiden ja -pumppaamoiden käyttö- ja hoitokustannuksiin oli kertomusvuonna varattu 1 100 000 mk. Tästä määrästä käytettiin 1 099 891,08 mk. Lisäksi oli Talin lahottamon käyttöön ja hoitoon varattu 51 000 mk, josta käytettiin 44 874,71 mk.

Sivutuotteet

Eri puhdistamoissa kehittyneen metaanikaasun, käsitellyn lietteen ja lieteveden määrät käyvät ilmi taulukoista 11, 12 ja 13.

Kyläsaaren kaasu on niinkuin ennenkin johdettu kaasulaitokseen käyttökaasuun sekoitettavaksi. Muissa puhdistamoissa on kaasu poltettu omissa kaasumoottoreissa.

Uudet puhdistamot

Talousarvioon merkityillä sekä edellisiltä vuosilta (1960—62) siirtyneillä määrärahoilla suoritettavia uusia puhdistamoita varten oli kertomusvuonna käytettävissä yhteensä 12 640 252,47 markkaa, josta käytettiin yhteensä 2 706 647,32 markkaa. Lisäksi oli Talin roskien lahottamon täydennystöihin varattu 55 000,— mk sekä edelliseltä vuodelta lahottamon ilmanvaihtolaitteiden hankkimiseen siirtynyt 10 991,25 mk eli määräraha yhteensä 65 991,25 mk. Tästä määrärahasta käytettiin kertomusvuonna 17 813,30 markkaa.

Kertomusvuonna olivat rakenteilla seuraavat jätevedenpuhdistamot tai vanhojen puhdistamoiden lisätyöt:

32. Yleiset työt

Taulukko 10.

Eri puhdistamojen ja pumppaamojen käyttö- ja hoitokustannukset.
Drifts- och underhållskostnader för olika reningsanläggningar och pumpstationer.
Operation and maintenance costs of the various refineries and pumping stations.

Laitos	Käyttö- ja hoitokustann.	Vakinaisen henkilökunnan palkkaus	Yhteensä
Alppilan puhdistamo	10 770,50		10 770,50
Rajasaaren »	240 947,39	59 092,11	300 039,50
Kyläsaaren »	125 171,52	64 691,96	189 863,48
Talin »	162 358,01	63 592,96	225 950,97
Herttoniemen »	142 281,45	53 782,30	196 063,75
Kulosaaren »	21 941,06		21 941,06
Lauttasaaren »	49 026,23	13 458,33	62 484,56
Viikin »	60 378,12	12 604,49	72 982,61
Puhdistamoiden yhteiset menot	68 223,59	28 652,38	96 875,97
Pienpuhdistamot	3 639,84		3 639,84
Savilan pumppaamo	64 846,41		64 846,41
Heporaudan »	5 255,06		5 255,06
Sotkakujan »	2 225,33		2 225,33
Nahkahousuntien pumppaamo	38 102,51		38 102,51
Luoteisväylän »	7 122,55		7 122,55
Munkkiniemen aukion pumppaamo	2 906,62		2 906,62
Munkkiniemenrannan pumppaamo	3 303,86		3 303,86
Konalan pumppaamo	12 075,37		12 075,37
Purjehtijankujan pumppaamo	5 553,71		5 553,71
Hasselbyn »	3 654,61		3 654,61
Strömsin »	15 113,45		15 113,45
Porolahden »	4 853,97		4 853,97
Tammisalonen »	2 329,84		2 329,84
Pukinmäen »	19 565,60		19 565,60
Siltamäen »	7 776,77		7 776,77
Suutarilan »	17 038,45		17 038,45
Tapanilan »	2 991,64		2 991,64
Pumppaamoiden yhteiset menot	366,90		366,90
Hesperianpuiston tulvasiivilä	70,72		70,72
Yhteensä	1 099 891,08	295 874,53	1 395 765,61

Herttoniemen puhdistamon uusien lietalvojen rakentaminen aloitettiin marraskuussa. Lavojen tasaus- ja täyttötyöt sekä osa salaojituksesta tehtiin vuoden loppuun mennessä. Kustannukset näistä töistä olivat 77 694,94 mk.

Munkkisaaren puhdistamon rakennustyömaalla suoritettiin kertomusvuonna louhinta- ja maatyöt kesäkuuhun mennessä urakoitsija Maa ja Kallio Oy:n toimesta. Elokuusta lähtien on talorakennusosasto suorittanut betonitöitä koko puhdistamon rakennusalueella. Vuoden loppuun mennessä saatiin jälkiselkeytysaltaiden betonityöt tehdyiksi. Kustannukset olivat kertomusvuonna 1 430 187,44 mk.

Talin puhdistamon I laajennusvaiheen rakennustyöt aloitettiin elokuussa katurakennusosaston omana työnä. Maankaivu- ja täyttötyöt sekä noin puolet louhintatöistä suoritettiin kertomusvuoden aikana. Näihin töihin käytettiin 313 586,90 mk.

Viikin puhdistamon rakennustyöt jatkettiin kertomusvuonna katurakennusosaston omana työnä. Näitä töitä saatiin vuoden aikana valmiiksi. Urakoitsijan Oy Yleisen Insinööritoimiston toimesta hankittiin ja asennettiin puhdistamoon raakalietepumput, lietteen kierrätyspumput, lämmittimet ja lieteputkisto, mitkä työt otettiin vastaan 9.9.63. Kaikkien näitten töitten kustannukset olivat kertomusvuonna 813 038,85 mk.

Taulukko 11.

Suurien puhdistamoiden toiminta v. 1963.

Verksamheten vid de stora reningsanläggningarna år 1963.

Activities of the big refineries in 1963.

Puhdistamo:	Kyläsaari	Rajasaari	Tali	Herttoniemi	Lauttasaari
Vesimäärät: 1 000 m ³					
Kokonaismäärä	4 553	8 963	8 005	5 024	2 349
vain mekaanisesti puhdistettu	2 714	310	4 704	1 592	0
biologisesti puhdistettu	1 839	8 653	3 301	3 432	2 349
Veden laatu BHK. 5, mg/l.					
Tuleva vesi	443	269	286	276	182
mekaanisesti puhdistettu vesi	276	161	157	156	107
biologisesti puhdistettu vesi	70	31	3	41	78
Poistovesi: I teor. laskettu	193	35	94	78	78
II kok. todettu	—	—	105	77	—
Kuormitus: BHK-tonneja					
Tulevassa vedessä	2 019	2 407	2 292	1 384	428
mekaan. puhd. poistanut	760	965	1 034	602	176
biolog. puhd. poistanut	380	1 124	509	394	68
Poistettu yhteensä	1 140	2 089	1 543	996	244
Laskettu mereen:					
BHK-tonneja					
mekaan. puhd. veden mukaan	750	50	739	248	0
biolog. puhd. veden mukaan	129	268	10	140	184
Laskettu mereen yhteensä	879	318	749	388	184
Puhdistusteho: %					
Kokonaisteho	56	87	67	72	57
biolog. puhd. teho sinänsä	74	81	98	73	27
mekaan. puhd. teho	38	40	45	43	41

Taulukko 12.

Kaasu — Gas — Gas.

Puhdistamo	m ³ /1963	m ³ /1962
Kyläsaari	34 699	41 317
Rajasaari	—	513 914
Tali	305 637	259 357
Herttoniemi	415 950	346 341
Lauttasaari	63 838	—

Taulukko 13.

Liete — Slam — Alluvium.

Puhdistamo	Laskettu lavoille m ³	Myyty sivullisille m ³	Ajettu pois m ³	Laskettu lietevettä m ³
Kyläsaari	5 586	22	762	—
Rajasaari	—	13	3 743	—
Tali	10 369	243	3 055	14 065
Herttoniemi	9 102	113	1 746	7 104
Lauttasaari	3 485	0	400	1 989

Uudet pumppaamot

Kertomusvuoden aikana on valmistunut ja vastaanotettu seuraavat urakoitsijoiden rakentamat jätevedenpumppaamot:

Pukinmäen pumppaamo, jonka urakoitsijana on toiminut Oy Yleinen Insinööri-toimisto, otettiin vastaan 22.12.62. Kertomusvuodeksi jäi kuitenkin vielä pumppaamon ympäristön kunnostus- ja siivoustyöt sekä maalaustyöt. Vastaanottotarkastuksessa 27.6.63 todettiin nämä työt asianmukaisesti tehdyiksi. Kertomusvuoden aikana suoritettiin myöskin pumppaamon varavoimakajeiston koekäynnistäminen ja pumppaamosta lähtevän painejohdon koepainaminen.

Siltamäen pumppaamon rakentaminen ja sen koneiston hankinta ja asentaminen annettiin vuonna 1961 Insinööri-toimisto Oy Veston suoritettavaksi. Yllämainitut työt valmistuivat vuoden 1962 viimeisinä päivinä, joten pumppaamon vastaanotto oli 4.1.63. Eräitä viimeistelytyöitä suoritettiin vielä tammikuun aikana.

Vielä rakentamatta olevan Puistolän pumppaamon rakentaminen ja sen koneiston hankkiminen ja asentaminen annettiin Insinööri-toimisto Oy Veston suoritettavaksi 131 000 markan urakkahinnasta. Urakkasopimus allekirjoitettiin 25.7.63 ja on sen mukaan oltava valmis 29.2.64.

Palokaivot

Kertomusvuoden aikana suoritettiin ainoastaan palokaivojen ja -altaiden kunnossapitotyöitä. Vuoden 1963 talousarviossa oli tätä tarkoitusta varten määräraha 10 000,— markkaa, mistä määrärahasta käytettiin 9 951,17 mk kyseiseen tarkoitukseen.

Uudet urheilulaitteet

Vuoden 1963 talousarvioon sisältyviä, edellisiltä vuosilta (1961—62) siirtyneitä ja Khn käyttövaroistaan myöntämiä määrärahoja oli kertomusvuonna käytettävissä urheilulaitteiden uudistoihin yhteensä 4 249 641,78 mk, josta käytettiin 1 667 016,39 mk.

Suuri osa urheilulaitteiden uudistyskohteista oli sellaisia, joissa työt jatkuva vielä seuraavana vuonna.

Kertomusvuoden aikana valmistuivat seuraavat työt, joiden kustannukset olivat:

	mk
Roihuvuoren urheilukentän ja harjoitusalueen rakentaminen sekä ympäristön kunnostaminen	155 895,52
Puistotievalaistuksen järjestäminen Laakson kentältä Ruskeasuon rastsastushallille	30 000,—
Herttoniemen pienemmän hyppymäen valaistuksen järjestäminen ...	21 265,97
Pajamäen urheilukentän vesijohdon rakentaminen sekä valaistuksen järjestäminen	15 982,47

Herttoniemen putkirakenteisen pienoishyppymäen rakentaminen	13 227,69
Valaistuksen järjestäminen Roihuvuoren hyppymäkeen sekä Meilahden hyppy- ja pujottelumäkeen	11 226,10
Lauttasaaren hyppymäen valaistuksen järjestäminen	7 730,71
Käpylän urheilupuiston luistinratavalaistuksen järjestäminen sekä jää- kiekkoalueen rakentaminen	7 693,58
Vesijohdon rakentaminen Herttoniemen urheilukentän jääkiekkoalueelle	6 781,22
Valaistuksen järjestäminen Taivaskallion kelkkamäkeen	3 300,—

VÄESTÖNSUOJAT

Vuoden 1963 talousarviossa myönnettyä ja edellisiltä vuosilta (1960—62) siirtyneitä määrärahoja oli kertomusvuonna käytettävänä uusien väestönsuojien suunnittelua ja rakentamista varten yhteensä 9 814 403,71 mk. Näistä varoista käytettiin uusien väestönsuojien rakentamiseen 2 554 061,72 mk ja väestönsuojien suunnitteluun 144 527,43 mk.

Kertomusvuoden aikana saatiin valmiiksi urakoitsijan Rakennus Oy Kivikovan toimesta Lauttasaaren B-luokan väestönsuojan peruskorjaustyöt. Suoja otettiin vastaan 8.10.1963 ollen sen kustannukset kertomusvuonna 160 081,41 mk.

Laajalahdentien väestönsuojan peruskorjaustyö aloitettiin heinäkuussa. Tämä työ annettiin Insinööritoimisto Oy Veston suorittavaksi 197 000,— markan urakkasummasta. Urakkasopimus allekirjoitettiin 12.7.63 ja olivat kustannukset kertomusvuonna 97 518,82 mk.

Suojien peruskorjaustyöt käsittävät holvaamattomien osien varustamisen teräs-betoniholvilla tai kalliokaton vahvistamisen pulttaamalla, injektoimalla, teräsbetoniverkolla ja ruiskubetonoinnilla. Peruskorjaustöihin sisältyy myöskin uusien paineovien asentaminen, ilmastointi- ja jäähdytyslaitteiden hankinnat ym., jotta suoja täyttäisi nykyiset vaatimukset.

Edellisenä vuonna saatiin Toukolan väestönsuojan louhintatyöt suoritetuiksi. Tämän suojan sisä- ja ilmastointityöt aloitettiin maaliskuussa 1963. Edelliset työt annettiin Runkotyö Oy:n suorittavaksi 487 826,— markan urakkahinnasta sekä jälkimmäiset Oy Aerator Ab:n tehtäväksi 127 750 markan urakkahinnasta. Urakkasopimukset allekirjoitettiin 14.3.63 ja 4.3.63. Kustannukset näistä töistä olivat kertomusvuonna 483 475,12 mk.

Niinikään saatiin Niemenmäen väestönsuojan louhintatyöt suoritetuiksi jo edellisenä vuonna. Suojan sisä- ja ilmastointityöt annettiin Rakennus Oy Kivikovan ja Oy Aerator Ab:n suorittaviksi edelliset työt 1 137 640 markan sekä jälkimmäiset 341 840 markan urakkahinnoista. Urakkasopimukset allekirjoitettiin 17.10.63 ja 14.9.63 sekä työt aloitettiin marraskuussa. Kustannukset olivat kertomusvuonna 208 124,29 mk.

Kulosaaren kerrostaloalueen yhteisen väestönsuojan sisärakenne-, putki- ja sähkötyöt sekä ilmastointityöt aloitettiin joulukuussa 1962. Urakoitsijana toimivat Rakennustoimisto Laatubetoni Oy ja Oy Aerator Ab urakkasumman ollessa yhteensä 1 738 790 mk. Työt jatkuivat koko kertomusvuoden aikana ollen kustannukset 1 273 675,20 mk.

32. Yleiset työt

Suunnittelun alaisena ovat kertomusvuoden aikana olleet uusien väestönsuojien osalta Katajanokan, Valpurinpuiston, Töölöntorin ja Puotilanharjun yleiset väestönsuojat.

Niinikään on Karstulantien suojan, jonka louhintatyöt saatiin edellisenä vuonna suoritetuiksi, sisätöiden suunnitelmat saatu kertomusvuoden aikana valmiiksi.

Kuten edellisinä vuosina on kaikkien väestönsuojien ilmanvaihto-, putkityö- ja sähkötyösuunnitelmat sekä rakennepiirustukset tilattu ulkopuolisilta asiantuntijoilta.

TYÖLLISYYSTYÖT

Varsinaisia työllisyystöitä ei kertomusvuonna suoritettu. Työllisyystöitä varten varatusta määrärahasta käytettiin 15 587,39 mk. Tällaisia töitä oli

	mk
Malmin katujen, viemärien ja vesijohtojen rakentaminen	2 689,91
Oulunkylän katujen, viemärien ja vesijohtojen rakentaminen	8 042,12
Tammisaloon katujen, viemärien ja vesijohtojen rakentaminen	4 855,46

LASKUTUSTYÖT

Katurakennusosasto on niinkuin aikaisempina vuosina suorittanut tilaustöitä korvausta vastaan kaupungin muille laitoksille ja osastoille, Helsingin Puhelinyhdistykselle ja yksityisille, joista töistä asianomaisia on laskutettu yhteensä 5 469 459,96 markkaa.

TARVEAINEIDEN VALMISTUS

Kivimurskaamot

Pasilan kivimurskaamossa valmistettiin vuoden 1963 aikana sepeliä

n:o 0	11 813 m ³	(v. 1962	9 540 m ³)
n:o 1—2	6 290 »	(»	4 923 »)
n:o 3—4	26 848 »	(»	21 839 »)
n:o 5	74 789 »	(»	82 406 »)

Yhteensä 119 740 m³ (v. 1962 118 717 m³)

Myllypuron kivimurskaamossa valmistettiin vuoden aikana sepeliä

n:o 5	27 761 m ³	(v. 1962	— m ³)
-------------	-----------------------	----------	--------------------

Kertomusvuonna valmistettiin täten yhteensä 147 501 m³ sepeliä, ollen kustannukset Pasilan kivimurskaamossa 837 898,32 mk ja Myllypuron kivimurskaamossa 166 635,81 mk.

Putkivalimo

Putkivalimossa valmistettiin kertomusvuonna erilaisia betonituotteita seuraavat määrät:

Muhviputkia ø 225 mm	3 979 kpl			
» ø 300 »	7 732 »			
» ø 400 »	2 951 »			
Muhviputkia yhteensä	14 662 kpl	(v. 1962	13 930	kpl)
Jalallisia uurreputkia ø 500 mm	1 858 kpl			
» » ø 600 »	274 »			
» » ø 800 »	275 »			
Jalallisia uurreputkia yhteensä	2 407 kpl	(v. 1962	3 654	kpl)

Sadekaivon osia:

Pohjaosia	494 kpl			
Lukko-osia	80 »			
Yläosia	186 »			
Välirenkaita	22 »			
Sadevesikaivon osia	782 kpl	(v. 1962	1 063	kpl)

Tarkastuskaivon osia:

Kaivonrenkaita ø 1 000 mm	2 562 kpl			
» ø 1 000 »/1/2	390 »			
Kaivonkansia ø 800 »	345 »			
» ø 1 000 »	870 »			
Tarkastuskaivon osia yhteensä	4 167 kpl	(v. 1962	2 995	kpl)

Tärkeimpien tarvikkeiden menekki putkivalimossa:

Sementtiä käytettiin	399 pp	(v. 1962	811	pp)
Irtosementtiä »	719 002 kg	(»	743 885	kg)
Betonisoraa »	2 117 m ³	(»	1 595,5	m ³)
Sepeliä »	288,5 »	(»	397	»)
» »	209,5 »	(»	197,5	»)
Betoniteräksiä ø 2 mm käytetty	213 kg	(»	348	kg)
» ø 3 » »	341 »	(»	142	»)
» ø 5 » »	205 »	(»	533	»)
» ø 8 » »	8 840 »	(»	7 259	»)
» ø 10 » »	12 584 »	(»	10 164	»)
» ø 12 » »	130 »	(»	26	»)
Sidelankaa käytettiin	62 »	(»	475	»)
Harjaterästä ø 8 mm terästä käytettiin ...	1 642 kpl	(»	—	kpl)

32. Yleiset työt

Teräsjäykisteitä JUP 500/8 käytettiin ..	14 856 kpl	(v. 1962	11 072	kpl)
» » 600/8 » ..	2 241 »	(»	11 484	»)
» » 800/8 » ..	2 750 »	(»	9 920	»)
» rengas 1000/10 » ..	1 837 »	(»	10 477	»)
» » 1000/8 » ..	14 008 »	(»	—	»)
» » 800/8 » ..	2 238 »	(»	—	»)
Sähkönkulutus oli	26 215 kWh	(»	28 567	kWh)
Valokaasun kulutus oli	1 776 m ³	(»	1 563	m ³)
Vesijohtoveden kulutus oli	1 218 »	(»	1 380	»)
Lämmityshöyryn kulutus oli	711,7 ton	(»	929,2	ton)
Voiteluöljyn kulutus oli	74 kg	(»	61	kg)
Muottiöljyn kulutus oli	331 »	(»	270	»)
Vaseliinin kulutus oli	108 »	(»	91	»)
Bensiinin kulutus oli	2 440 l	(»	3 760	»)
Kaasuöljyn kulutus oli	845 »	(»	—	»)

Putkivalimon kustannukset olivat vuonna 1963 343 419,09 mk.

Edellälueteltujen tarveaineiden valmistus- ja hankintakustannukset olivat kertomusvuonna yhteensä 1 347 953,22 mk.

TALORAKENNUSOSASTO

TEHTÄVÄT JA ORGANISAATIO

Talorakennusosaston tehtävät määräytyivät kertomusvuonna rakennusviraston johtosäännön 30—42 §:ien mukaisesti. Tämän mukaan osaston tehtävänä oli seurata kaupungin oman talonrakennustoiminnan kehitystä ja huolehtia yhdessä kaupungin asianomaisten virastojen ja laitosten tai erityisesti asetettujen rakennus- ja mikuntien kanssa uudisrakennusten sekä muutos-, korjaus- ja entistämistöiden yleissuunnitelmien ja rakennusohjelmien laadinnasta, suorittaa ja valvoa rakennusviraston tehtäväksi annettujen uudisrakennus- ja korjaustöiden arkkitehtisuunnittelua ja laatia tai laadituttaa suunnitteluun kuuluvat rakenne- ja koneteknilliset suunnitelmat, suorittaa ne uudisrakennus-, peruskorjaus- ja korjaustyöt, jotka oli annettu osaston omalla työvoimalla suoritettavaksi, huolehtia urakkatarjousten hankinnasta ja valvoa rakennusviraston toimesta urakoitsijoiden tehtäväksi annettujen talorakennus- ja koneteknillisten töiden suorittamista. Kustannusarvioiden tekeminen ja lausuntojen antaminen kertomusvuotena aloitetuista ja suoritetuista rakennustöistä sekä seuraavan vuoden talousarvioon otettavaksi esitetyistä talorakennustöistä muodostivat huomattavan osan osaston toiminnasta.

HENKILÖKUNTA

Talorakennusosaston henkilökuntaan kuului 31.12.1963 (v. 62) yhteensä:

- 24 (25) arkkitehtiä
- 18 (18) insinööriä
- 2 (2) sisustussuunnittelijaa
- 84 (76) rakennusmestaria, teknikkoa ja piirtäjää
- 17 (20) toimistovirkailijaa ja harjoittelijaa.

Osastopäällikkönä toimi vuoden alkupuoliskolla kaupunginarkkitehti Jaakko Kontio, joka erosi virastaan 30.6.1963. Senjälkeen toimi vs. osastopäällikkönä I apulaiskaupunginarkkitehti Sakari Siitonen.

32. Yleiset työt

Henkilökunnan palkkausmenot muodostuivat seuraavanlaisiksi:

vakinaisten viranhaltijain palkat	1 018 962,—
tilapäisten viranhaltijain palkat	42 041,60
työsopimussuhteessa olevien toimihenkilöiden palkat	639 942,26
	<hr/>
Yhteensä	1 700 945,86

Lisäksi osaston palveluksessa oli eri rakennustyömailla vuoden lopussa yhteensä 768 työntekijää. Työntekijämäärä vaihteli ollen vähimmillään maaliskuussa, 690 ja enimmillään kesäkuussa, 936.

TOIMINTA

Suunnittelutoimisto

Suunnittelutoimiston tehtävänä oli suorittaa talorakennusosaston tehtäväksi annettujen uudisrakennusten sekä muutos-, korjaus- ja entistämistöiden arkkitehtisuunnittelu siihen kuuluvine työnvalvontatehtävineen. Suunnittelutoimiston tuli niinkään huolehtia yhteistyössä kaupungin eri virastojen ja laitosten kanssa rakennustöiden yleissuunnitelmien ja rakennusohjelmien laatimisesta.

Huomattavan suuria rakennussuunnitelmia oli kertomusvuonna tekeillä 93. Näistä 49:n arkkitehtisuunnittelu oli suunnittelutoimiston tehtävänä ja 44 oli annettu yksityisten arkkitehtitoimistojen tehtäväksi.

Talorakennusosaston rakennesuunnittelutyöt ja niitten valvonta, salaojitus- ja pintavesipoistosuunnitelmat sekä mittaus-, vaa'itus- ja pohjatutkimustyöt hoiti suunnittelutoimiston 4 rakennusinsinööriä ja 2 rakennusmestaria. Omat suunnittelijat laativat rakennuspiirustukset 79:ää saneeraus-, korjaus- ja pienempää uudisrakennustyötä varten. Sen lisäksi laadittiin 19 rakennuksen salaojitus- ja pintavesien poistosuunnitelmat, tutkittiin ja pliktattiin 39 tonttia ja suoritettiin pohjatutkimukset 23 tontilla. Suurin osa rakennesuunnittelutehtävistä annettiin ulkopuolisille suunnittelutoimistoille. 32 toimistoa hoiti yhteensä 55 eri rakennuksen rakennesuunnittelun suunnittelutoimiston valvonnan alaisena.

Suunnittelutoimiston päällikkönä toimi 1.1.—30.6.1963 I apulaiskaupungin arkkitehti Sakari Siitonen ja hänen siirryttyään hoitamaan vs. kaupunginarkkitehdin virkaa 1.7.1963 alkaen toimi vs. toimistopäällikkönä arkkitehti Ossi Leppämäki.

Yksityisten arkkitehtitoimistojen tehtäväksi annettujen rakennusten suunnittelua valvoi II apulaiskaupunginarkkitehti Ferdinand Salokangas.

Tärkeimmistä vuoden aikana vireillä olleista suunnittelutöistä voidaan mainita seuraavat rakennuskohteet:

Yleisen kunnallishallinnon rakennukset: sosiaalivirastotalo, Töölön virastotalo, kaupungintalon korttelin saneeraus ja kaupunginteatteritalo.

Sairaaloimen rakennukset: useitten sairaaloitten peruskorjaukset sekä Nikkilän ja Röykän sairaalain uudet saunarakennukset.

Huoltotoimen rakennukset: Koskelan sairaskodin F-rakennus, Riistavuoren ja Suursuon vanhainkodit sekä Puotilan, Kulosaaren ja Myllypuron vanhusten asunnot.

Lastensuojelutoimen rakennukset: Naulakallion lastenkoti ja Oulunkylän psykiatrinen hoitokoti.

Lastentarhain rakennukset: Roihuvuoren, Siilitien, Etelä-Haagan, Malmin, Puistolan, Puotinharjun ja Pajamäen lastentarhat sekä Munkkivuoren ja Suursuon lasten- ja nuorisotalot.

Kansakoulurakennukset: Kylänevan, Puistolan, Pihlajamäen, Ala-Malmin, Roihuvuoren, Munkkivuoren ja Kulosaaren uudet kansakoulut sekä Malmin Pohjoisen, Lapinlahden, Eläintarhan, Käpylän ja Aleksis Kiven kansakoulujen laajennus- ja peruskorjaustyöt.

Ammattioppilaitokset: Erikoisammattikoulu ja Pohjois-Haagan ammattikoulu. Urheilupuistot: Pirkkolan, Talin, Meilahden ja Myllypuron urheilupuistot.

Sähkölaitoksen rakennukset: Myllypuron lämmitysvoimalaitos ja Hanasaaren voimalaitoksen huoltorakennus.

Rakennusviraston rakennukset: Munkkisaaren puhdistamo.

Työtoimisto

Työtoimiston tehtävänä oli suorittaa ne uudisrakennus-, peruskorjaus- ja korjaustyöt, jotka suoritetaan talorakennusosaston omalla työvoimalla, huolehtia kustannusarvioiden tekemisestä, urakkatarjousten hankinnasta ja tarkastamisesta, ja valvoa talorakennusosaston toimesta rakennettavaksi annettujen uudisrakennus-, peruskorjaus- ja korjastöiden suoritusta.

Työtoimiston omista suurimmista työkohteista kertomusvuoden ajalta on mainittava Naulakallion lastenkoti, Koskelan sairaskodin F-rakennus osatorakennusten välisine tunneleineen ja jätekeskuksineen sekä sairaskodin väestönsuoja, Maunulan ja Puotilan vanhusten asuntolat, Roihuvuoren ja Siilitien lastentarhat, Puistolan ja Kylänevan kansakoulut sekä Malmin Pohjoisen, Lapinlahden, Käpylän ja Eläintarhan kansakoulujen perusparannustyöt, Hesperian sairaalarakennus II:n ja Laakson sairaalan hallintorakennuksen perusparannustyöt, Munkkisaaren puhdistamo ja työkonehalli sekä Ruskeasuon ratsastushallin muutostyöt. Lisäksi saatettiin loppuun ns. Valkoisen salin peruskorjaustyöt.

Ulkopuolisilla urakoitsijoilla teetetyistä, työtoimiston valvomista töistä voidaan mainita Malmin ja Etelä-Haagan lastentarhat, Sepänpuiston leikinhajajakennus sekä Nikkilän ja Röykän sairaalain saunarakennukset. Niinikään aloitettiin sosiaalivirastotalon varsinaiset rakennustyöt ja kaupunginteatterin louhintatyöt.

Eri laitosten tilauksesta suoritetuista lukuisista töistä olivat huomattavimmat sähkölaitoksen itäinen aluevalvomo ja Pikku-Roobertinkatu 1—3:n sähköasema.

Eri hallintokunnille suoritettujen korjaustöiden lukumäärä oli 350.

Työtoimiston päällikkönä toimi työpäällikkö Esko Toivola.

Koneteknillinen toimisto

Koneteknillisen toimiston tehtävänä oli suorittaa talorakennusosaston tehtäväksi annettujen uudisrakennus-, peruskorjaus- ja korjaustöiden tai hallintoelinten pyytämien peruskorjaus- ja korjaustöiden lämpö-, vesi-, viemärointi-, ilmanvaihto- ja muiden koneteknillisten laitteiden sekä sähkötekniillisten laitteiden suunnittelu, laatia

työselitykset sekä kustannusarviot tai huolehtia siitä, että sanotut tehtävät tarvittaessa annetaan pätevien ulkopuolisten asiantuntijoiden suoritettavaksi ja valvoa tällöin suunnittelutyötä sekä tarkastaa esitetyt kustannusarviot, huolehtia urakatarjousten hankinnasta ja tarkastuksesta ja valvoa asennustyötä. Lisäksi toimiston tehtävänä oli huolehtia lämmitystavan tarkastamisesta sekä lämmitysohjeiden antamisesta kaupungin laitoksissa sekä hoitaa kaupungin omistamia rakennusten kone- ja sähkötekennillisiä laitteita sekä huolehtia niissä tarpeellisiksi havaittujen korjaus- ja muutostöiden teettämisestä.

Toimisto hoiti omien erikoisalojensa kohdalta kaikkia niitä rakennuskohteita, jotka vuoden aikana kuuluivat niin suunnittelu- kuin työtoimiston tehtäväkenttään.

Työkohteiden suuren lukumäärän vuoksi oli tehtäväalueesta keskitytty hoitamaan lähinnä varsinaisia rakennuttajatehtäviä. Tämä merkitsi sitä, että pääosa varsinaisista suunnittelutehtävistä teetettiin ulkopuolisilla suunnittelijoilla. Oman suunnittelun piirissä hoidettiin ensisijaisesti esisuunnittelua ja sellaisia tehtäviä, joiden antaminen ulkopuolisille suunnittelijoille olisi tehtävän luonteen vuoksi ollut vaikeaa. Sekä LVI-alan että sähköalan asennustyöt teetettiin yksinomaan urakkatyönä.

Ulkopuolisten suunnittelijoiden työn valvonnassa on päähuomio kiinnitetty aika- taulujen noudattamiseen sekä teknillisten ratkaisujen tarkastamiseen.

Eri kohteissa oli merkillepantavaa koneteknillisten töiden suhteellisen osuuden kasvu. Töistä, joissa koneteknilliset laitokset ovat olleet merkittävän vaativat, mainittakoon mm. sosiaalivirastotalo yhdistettyine lämmitys-, jäähdytys- ja ilmanvaihtolaitoksineen sekä Koskelan sairaskodin, sosiaalivirastotalon ja Koskelantien väestönsuojat, kaupunginteatteri näyttämötekennillisine laitteineen, Nikkilän ja Röykän sairaaloiden vesi- ja viemärikysymysten kokonaisratkaisut, Pirkkolan urheilupuiston rakennukset uimahalleineen, Uimastadionin ja Kumpulan uimalan koneistojen uusiminen, Erikoisammattikoulu ja Pohjois-Haagan ammattikoulu, Töölön virastotalo, eräät sairaaloiden rakennukset, Nikkilän sairaalan kattilalaitoksen saneeraus sekä Riistavuoren ja Suursuon vanhainkodit.

Eri hallintokunnille annettiin niiden tarvitsemaa asiantuntija-apua ja niiden pyytämiä lausuntoja alaa koskevissa kysymyksissä.

Lämmöntarkkailua suoritettiin noin 250:ssa kaupungin omistamassa lämmityslaitoksessa. Sähkötekennillistä valvontaa ja opastusta suoritettiin eri hallintokuntien sähkölaitteiden hoitajien osalta.

Konetekennillisen toimiston päällikkönä toimi I koneinsinööri Heikki A. Ranki.

KIRJEENVAIHTO

Osastolle saapui 2 380 kirjelmää ja osasto lähetti 2 341 kirjelmää. Lisäksi merkittiin diariioon 1 690 tarjousta tai sopimusta.

TALORAKENNUSOSASTON TYÖKOHTEISIIN KÄYTETYT MÄÄRÄRAHAT

Vuoden 1963 aikana käytettiin uudis- ja muutosrakennustöitä varten määrärahoja seuraavasti (v. 62):

	mk	32. Yleiset työt
		mk
Yleisen kunnallishallinnon rakennukset	7 441 989,84	(2 020 850,42)
Oikeus- ja järjestystoimen rakennukset	234 810,52	(5 215,13)
Palotoimen rakennukset	8 554,62	(47 235,81)
Sairaalatoimen rakennukset	1 699 585,87	(5 123 374,80)
Huoltotoimen rakennukset	5 515 699,30	(5 017 017,46)
Lastensuojelutoimen rakennukset	1 506 895,99	(1 093 733,82)
Kansakoulujen rakennukset	5 535 218,31	(2 606 392,56)
Ammattioppilaitosten rakennukset	47 020,84	(30 623,54)
Lastentarhain rakennukset	1 902 437,15	(212 564,67)
Kirjastorakennukset	12 093,84	(525,50)
Erinäiset rakennukset	2 739 677,92	(3 556 950,84)
Urheilu- ja retkeilytoimen rakennukset	1 289 102,29	(133 343,96)
Eri laitosten laskuun suoritettut vuosikorjaustyöt .	1 763 629,39	(1 826 431,44)
Eri laitosten peruskorjaustyöt	3 364 013,67	(2 567 633,07)
Yhteensä	33 060 729,55	(24 241 893,02)

PUHTAANAPITO - OSASTO

YLEISTÄ

Puhtaanapito-osaston tehtävänä on huolehtia kaupungille kuuluvan puhtaanapidon suorittamisesta, kaupungin yleisten mukavuuslaitosten kunnossa- ja puhtaanapidosta, lumen- ja jätteenkaatopaikkojen järjestämisestä ja kunnossapidosta sekä jätteiden käsittelystä.

Kiinteistönomistajien kanssa tehtävien sopimusten perusteella tulee puhtaanapito-osaston huolehtia myös heille kuuluvien katuosuuksien puhtaanapidosta ja kuljettaa kiinteistöihin kertyvät jätteet jätteidenkaato- tai muulle hävityspaikalle. Katuosuuksien talvipuhtaanapidosta osasto suorittaa kuitenkin yksityisten kiinteistöjen kohdalla vain ajoradan aurauksen ja tasoituksen. Vieraiden valtioiden lähetystöjen, valtion ja seurakuntien katuosuudet pidetään kunnossa jalkakäytävineen ympäri vuoden.

Katuosuuksien puhtaanapito tehdään puhtaanapitovelvollisten suorittamaa korvausta vastaan, jolloin talvipuhtaanapidosta laskutetaan kaupungin todellisten kustannusten mukaisesti. Ajoradan ja sillä olevien suojateiden sekä korokkeiden ja pyssäkkikorokkeiden hiekoittaminen kuuluu kuitenkin kaupungille.

Puhtaanapito-osaston toimesta on kaupunginhallituksen tekemän päätöksen mukaisesti kuljetettu ruoka- ja talousvettä sellaisille kaupungin liitosalueilla oleville yksityistalouksille, joilla ei ole joko vesijohtoa tai kaivoa.

Osaston toiminta jakautuu seuraaviin muotoihin:

Kiinteistöpuhtaanapito:

- kiinteistöjen jätteiden kuljetus,
- jätteiden hävittäminen ja kaatopaikkojen hoito,
- kaupungin yleisten mukavuuslaitosten kunnossapito ja hoito,
- veden kuljetus yksityistalouksille.

Katupuhtaanapito:

- katujen, teiden ja yleisten paikkojen sekä satama-alueiden kesä- ja talvipuhtaanapito,
- lumenkaatopaikkojen järjestäminen ja hoito,
- hiekoitushiekkavarastojen hoito.

OSASTON JOHTO JA TOIMISTO

Puhtaanapito-osastolla oli henkilökuntaa 31.12.1963 (v.62) seuraavasti:

21 (22) vakinaista viranhaltijaa,

6 (5) tilapäistä viranhaltijaa.

Toimiston työt on osittain hoidettu viransijaisuuksin. Myös ylimääräistä työsopimussuhteista työvoimaa on käytetty. Jätteenpolttolaitoksen käyttöinsinööri samoin kuin valtaosa työnjohtajista ovat työsopimussuhteisia. Puhtaanapitopäällikkönä oli kertomusvuonna dipl.ins. H. Saarento.

Kertomusvuoden aikana on asiakaslaskutuksen laskentatyö tehty koneellisesti tietojenkäsittelykeskuksen (Tkk) avulla työnjohdon palkanlaskennan ja kuormalistojen pohjalta, jolloin työn tuloksena on saatu suoraan Tkk:sta postivalmiit laskut. Järjestelmä ei ole kuitenkaan vielä täysin valmis, vaan sitä kehitetään edelleen.

Osaston kirjeenvaihdosta kirjattiin 69 saapunutta ja 324 lähtenyt kirjelmää.

Kaupunginhallituksen läheteasioista annettiin 9 lausuntoa yleisten töiden lautakunnalle.

Vahingonkorvausanomuksia, jotka koskivat sekä liukastumista kaduilla että liikennevahinkoja käsiteltiin osastolla 26. Suoritetuista puhtaanapitotöistä kirjoitettiin 42 566 laskua ja sekalaisista töistä 403 laskua.

KIINTEISTÖJÄTTEIDEN KULJETUS SEKÄ KAAKATOPAIKKOJEN JA YLEISTEN MUKAVUUSLAITOSTEN HOITO JA PUHTAANAPITO

Jätteiden kuljetusta ja käsittelyä varten kaupunki on jaettu alueellisesti kuuteen piiriin, minkä lisäksi tehtävänmukaisen jaon perusteella muodostettu seitsemäs piiri huolehtii käymälälannan kuljetuksesta sekä hajoitus- ja sadevesikaivojen tyhjenyksestä koko kaupungin alueella. Käymälöiden hoito on omana piirinään.

Kiinteistöpuhtaanapidon eri toimintamuotojen johdossa on käyttöinsinööri, insinööri, ylikonemestari, vuorokonemestarit sekä työnjohtajat apulaistyönjohtajineen. Piirien työnjohto on keskitetty Hämeentiellä sijaitsevaan työnjohtokeskukseen, jonka yhteydessä on myös autotallit pääosalle kiinteistöpuhtaanapitoautoja.

Jätteiden kaatopaikka oli osaston toimesta järjestetty Pasilaan. Se lopetettiin vuoden lopussa VR:n sanottua irti alueen käyttösopimuksen. Uusi kaatopaikka avattiin vuoden viimeisillä viikoilla Ison Huopalahden alueelle. Osa jätteistä kuljetettiin katurakennusoaston hoidossa olevaan kompostoimislaitokseen. Kyläsaaren jätteenpolttolaitos oli toiminnassa toisen täyden toimintavuotensa.

Kiinteistöjätteiden ja käymälälannan kuljetuksessa oli 70 osaston omaa ja vakinaisemmin 15 yksityistä autoa. Kertomusvuonna hankittiin lisää uudentyyppisiä jätteenkuljetusautoja, joissa astian tyhjennys on koneellistettu. Käymälälannan kuljetukseen hankittiin ensimmäinen umpiauto.

Kiinteistöpuhtaanapitoa oli suorittamassa keskimäärin 240 työntekijää (v. 62 272).

Puhtaanapidettävien kiinteistöjen ja kaupungin yleisten mukavuuslaitosten lukumäärät olivat:

32. Yleiset työt

Kaupungin omistamia kiinteistöjä:

kertatilauksella	565
huoneenrakennustyömailta	44

Muiden kuin kaupungin omistamia kiinteistöjä:

kertatilauksella	6 394
huoneenrakennustyömailta	219

Kaupungin yleisiä käymälöitä

» » vedenheittopaikkoja

Hajotuskaivojen tyhjennys suoritettiin

Sadevesikaivoja tyhjennettiin

Kaivopuistoon asennettiin kokeilumielessä tehdasvalmisteinen ruostumattomasta teräksestä tehty uudentyypinen miesten vedenheittopaikka.

Taulukko 14.

Osaston toimesta kuljetetut jätemäärät (m³) v. 1963.

Mängden av avfall transporterat av avdelningen (m³) år 1963.

Quantity of refuse (m³) transported by the department in 1963.

Jätteiden laatu	Viety kaato- paikoille	Viety jätteen- polttolaitoks.	Viety kompos- toimislaitoks.	Yhteensä
Talous-, asuma- ja teollisuusjätettä	134 220	412 887	13 851	560 958
Tuhkaa	40 613	4 960	—	45 573
Makkilantaa	6 903	—	—	6 903
Hajotuskaivosakkaa	45 000	—	—	45 000
Yhteensä	226 736	417 847	13 851	658 434

Jätettä hävitettiin jätteenpolttolaitoksessa polttamalla 59 008 t ja jäteöljyä 857,8 tonnia. Tullin valvonnan alaisena poltettiin 250 tonnia banaaneja ja muita herkästi pilaantuvia hedelmiä ja vihanneksia.

Makkilannan myyntiä ei kysynnän vähennyttyä esiintynyt.

Osaston toimesta korjattiin pois ja hävitettiin seuraavat määrät eläinraatoja: koiria 557 kpl, kissoja 566 kpl, hevosia 5 kpl ja muita eläinraatoja 4 kpl eli yhteensä 1 132 raatoa.

VEDEN KULJETUS YKSITYISTALOUKSILLE

Ruoka- ja talousvettä kuljetettiin eri puolille kaupungin liitosalueilla sijaitseville yksityistalouksille ja vedenjakelupaikoille seuraavasti:

— vedenjakelupaikkoihin	850 m ³
— yksityistalouksiin kuljetusmaksutta	21 176 »
— yksityistalouksiin kuljetusmaksun perien	8 196 »
— kaupungin laitoksille	2 109 »
Yhteensä	32 331 m ³

Taulukko 15

Eri jätteenhävityspaikkoihin tuotu jätemäärä (m³) v. 1963.
 Mängden av till olika avfallsförstöringsplatser hämtat avfall (m³) år 1963.
 Quantity of refuse brought to the various disposal points (m³) in 1963.

Viikko	Paikka												Yhteensä
	Kyläsaari			Pasila			Tali			Huopalahti			
	Omat autot	Vieraat autot	Yhteensä	Omat autot	Vieraat autot	Yhteensä	Omat autot	Vieraat autot	Yhteensä	Omat autot	Vieraat autot	Yhteensä	
1-2 ...	22 469	6 440	28 909	3 298	16 550	19 848	—	—	—	—	—	—	48 757
3-4 ...	20 851	8 495	29 346	3 287	13 810	17 097	—	—	—	—	—	—	46 443
5-6 ...	20 675	8 510	29 185	3 135	12 985	16 120	—	—	—	—	—	—	45 305
7-8 ...	19 746	9 230	28 976	2 356	12 630	14 986	—	—	—	—	—	—	43 962
9-10 ...	19 187	11 220	30 407	935	12 840	13 775	1 456	—	1 456	—	—	—	45 638
11-12 ...	18 707	10 270	28 977	736	14 010	14 746	1 685	—	1 685	—	—	—	45 408
13-14 ...	18 101	12 550	30 651	1 366	15 010	16 376	1 678	—	1 678	—	—	—	48 705
15-16 ...	16 451	10 115	26 566	1 906	14 240	16 146	1 226	—	1 226	—	—	—	43 938
17-18 ...	17 981	11 580	29 561	2 220	15 720	17 940	1 146	—	1 146	—	—	—	48 647
19-20 ...	18 607	9 310	27 917	2 889	18 140	21 029	1 138	—	1 138	—	—	—	50 084
21-22 ...	17 287	8 885	26 172	2 742	16 060	18 802	1 161	—	1 161	—	—	—	46 135
23-24 ...	14 855	7 690	22 545	5 478	18 590	24 068	686	—	686	—	—	—	47 299
25-26 ...	3 415	1 300	4 715	16 720	20 400	37 120	—	—	—	—	—	—	41 835
27-28 ...	—	—	—	20 183	23 170	43 353	—	—	—	—	—	—	43 353
29-30 ...	—	—	—	19 870	23 640	43 510	—	—	—	—	—	—	43 510
31-32 ...	—	—	—	20 315	25 900	46 215	—	—	—	—	—	—	46 215
33-34 ...	9 819	2 440	12 259	10 992	23 910	34 902	—	—	—	—	—	—	47 161
35-36 ...	20 591	7 510	28 101	2 323	18 450	20 773	—	—	—	—	—	—	48 874
37-38 ...	19 260	8 080	27 340	2 760	20 000	22 760	—	—	—	—	—	—	50 100
39-40 ...	19 517	8 750	28 267	1 395	19 510	20 905	812	—	812	—	—	—	49 984
41-42 ...	20 617	8 760	29 377	1 033	19 400	20 433	513	—	513	—	—	—	50 323
43-44 ...	19 269	9 210	28 479	1 533	19 350	20 883	—	—	—	—	—	—	49 362
45-46 ...	20 453	8 100	28 553	957	19 850	20 807	—	—	—	—	—	—	49 360
47-48 ...	19 897	9 130	29 027	894	18 620	19 514	628	—	628	—	—	—	49 169
49-50 ...	19 212	7 550	26 762	441	15 750	16 191	695	—	695	—	—	—	43 648
51-52 ...	15 920	9 570	25 490	117	4 650	4 767	1 027	—	1 027	4 339	5 082	9 421	40 705
	412 887	194 695	607 582	129 881	453 185	583 066	13 851	—	13 851	4 339	5 082	9 421	1 213 920

Kuljetustyössä, jota on valvonut oma työnjohtajansa, on ollut vakinaisesti kaksi 5 m³ säiliöllä varustettua autoa. Vilkkaimpana aikana ajossa on ollut jopa neljä autoa kahdessa vuorossa.

Vettä vuoden aikana tilanneita kiinteistöjä oli kertomusvuoden päättyessä 1 332 kpl.

KATUJEN, TEIDEN JA YLEISTEN PAIKKOJEN PUHTAANAPITO

Katupuhtaanapitoa varten oli kaupunki jaettu 23 puhtaanapitopiiriin, joista yksi ns. Malmin piiri eli Vantaan idänpuoleinen osa kaupunkia oli katurakennusosaston hoidossa puhtaanapito-osaston laskuun. Katupuhtaanapitopiirien lisäksi on lumenkaatopaikkoja ja katuhiekkavarastoja hoidettu omina piireinään oman käyttöinsinöörinsä johdolla.

Kertomusvuonna valmistui toinen kallioon louhittu hiekkasiilo Taivaskalliolle. Ensimmäinen, joka valmistui v. 1962, on Herttoniemessä.

32. Yleiset työt

Työkoneiden käytön tehostamiseksi on osa koneista keskitetty ns. työkonepiiriin, jonka koneet tekevät työtä alueellisesta piirijaosta välittämättä tilausten mukaan ja painopistesuunnissa.

Työntekijäin luku vaihteli 755 työntekijästä talvella 465 työntekijään kesällä, keskiarvon ollessa 571 työntekijää viikkoa kohti.

Ajoratojen aurasopimuksia kiinteistöjen kanssa oli kertomusvuoden alkaessa 3 761 ja sen päättyessä 3 975.

Kesäpuhtaanapitosopimuksia oli 31 kiinteistön kanssa.

Edellisten lisäksi hoidettiin 174 kaupungin ja 362 valtion, seurakuntien ja vieraiden valtioiden lähetystöjen kiinteistön katuosuuksien puhtaanapito kautta vuoden. Lumenkaatopaikkoja oli eri puolilla kaupunkia yhteensä 18.

Katujen lakaisujätteitä kerättiin ja kuljetettiin kaatopaikoille yhteensä 54 824 m³.

Katujen kasteluun ja torien huuhteluun käytettiin vettä 42 045 m³.

Katujen ja teiden hiekoittamiseen käytettiin hiekkaa 50 341 m³.

Katupuhtaanapidon merkeissä ajettiin osaston omilla autoilla ja työkoneilla seuraavat matkat:

— autot	833 813 km
— lakaisukoneet	24 850 »
— traktorit, harjauksessa	74 062 »
— traktorit, auruksessa	95 698 »
— tiehöylät	40 106 »

Yhteensä 1 068 529 km

ERÄITÄ KOKO OSASTOA KOSKEVIA TIETOJA

Taulukko 16.

Puhtaanapito-osaston koko henkilökunnan määrä v. 1963 eri viikoina.

Personalens storlek vid renhållningsavdelningen under de olika veckorna år 1963.

Number of persons in the City Cleaning Department during the different weeks in 1963.

Viikko	Henk.	Viikko	Henk.	Viikko	Henk.	Viikko	Henk.	Viikko	Henk.	Viikko	Henk.
1	1 036	10	1 145	19	733	28	543	37	709	46	727
2	1 071	11	1 115	20	713	29	543	38	688	47	727
3	1 151	12	1 033	21	715	30	640	39	688	48	734
4	1 179	13	1 010	22	704	31	659	40	686	49	734
5	1 223	14	981	23	590	32	691	41	686	50	959
6	1 244	15	968	24	588	33	721	42	680	51	959
7	1 223	16	935	25	697	34	720	43	680	52	959
8	1 171	17	872	26	697	35	718	44	694		
9	1 156	18	830	27	543	36	709	45	694		

Puhtaanapito-osaston käytössä oli v. 1963 (v. 62) kaupungin omistamia mootoriajoneuvoja ja tärkeimpiä työkoneita sauraavat määrät:

kuorma-autoja	104 (101)	tiehöyliä	32 (24)
pakettiautoja	16 (15)	traktoreita, kumipyörin	90 (86)

kasteluautoja	4 (4)	erikoislumenkuormaajia	1 (1)
lakaisukoneita, isoja	6 (4)	kaivontyhjennysautoja	5 (5)
lakaisukoneita, pieniä	2 (—)	hiekanlevittämiä autoihin.....	29 (26)

Katuhiekoituksen työnjohdon helpottamiseksi ja hiekoituksen ohjaamiseksi nopeasti kulloinkin eniten hiekkaa tarvitseville liikenneväylille on osaston hiekoitus-autoihin hankittu yhteensä 17 radiopuhelinta, jotka toimivat liikennelaitoksen ULA-puhelinkeskukseen liittyvinä. Järjestelmän uusimisen merkeissä saatiin kertomusvuonna uusi radiopuhelinkeskus. Se jää edelleen yhteiseksi liikennelaitoksen kanssa.

Puhtaanapito-osaston menot ja tulot olivat v. 1963 aikana seuraavat:

M e n o t :

Vakinaiset viranhaltijat	234 666,—
Tilapäiset viranhaltijat	64 936,59
Viranhalt. muut palkkamenot	3 892,61
Työsop.suht. henk.kunnan palkkamenot	237 000,—
Sosiaaliturvamaksut	29 858,43
Huoneistomenot	271 838,50
Painatus ja sidonta	70,—
Tarverahat	3 768,97
Autokustannukset	31,02
Vuokrat maa-al. ja rakenn.	45 213,56
Katujen ja teiden puht.pito	5 389 266,25
Satama-alueet	682 541,64
Sopim. muk. katupuht.pito	1 172 875,52
Sopim. muk. kiint.puht.pito	3 467 512,03
Yl. mukav.laitosten hoito	270 000,—
Jätteiden käsitt.paikk. hoito	710 000,—
Veden kuljetus yksityisille	87 306,03
	<hr/>
	12 670 777,15

T u l o t :

Muut tulot.....	30 914,92
Satama-al. puhtaanapito ¹⁾	762 704,96
Katupuhtaanapito	1 289 308,67
Kiinteistöpuhtaanapito	3 470 723,06
Yl. mukav.lait. hoito	33 265,40
Lämmön, höyryn ja veden myynti	140 959,—
Veden kuljetus	50 791,06
	<hr/>
	5 778 667,07

¹⁾ Summassa mukana VR:n osuus.

PUISTO-OSASTO

YLEISTÄ

Puisto-osasto huolehtii kaupungin yleisten puistojen suunnittelusta ja rakentamisesta sekä kasvihuoneiden, taimiston, leikkikenttien ja yleisten puistojen kunnossapidosta. Sen toimesta hoidettiin talvella luistinratoja sekä kesällä kahluu- ja koristelammikoita.

Osasto hoiti myös kaupungin eri laitosten ja virastojen hallinnassa olevien tonttien puistot sekä niitä valtion, seurakuntien ja yksityisten kiinteistöjen istutuksia, jotka kaupunki oli ottanut hoitaakseen.

HENKILÖKUNTA

Viranhaltijat ja toimihenkilöt

Puisto-osaston henkilökunnan muodostivat kaupunginpuutarhuri, apulaiskaupunginpuutarhuri, työnjohtajien esimies, 9 piiripuutarhuria, piirtäjä, toimistoapulainen, tilapäinen toimistoapulainen, talonmies sekä 13 työmäärärahoista palkattua työnjohtajaa ja osapäiväksi palkattu suunnittelija.

Työntekijät

Kirjoissa olevien työntekijöiden lukumäärä vaihtelee töiden kausiluonteisuudesta johtuen huomattavasti vuodenajoin. Vuoden alussa oli 173 työntekijää. Palkka-kausittain oli keskimäärin 381 työntekijää. Heidän lukumääränsä oli suurimmillaan kesäkuun alussa, 621 työntekijää.

TOIMINTA VUODEN AIKANA

Kirjelmät ja laskut

Osastolle saapui kaikkiaan 585 kirjelmää ja se itse lähetti 321 kirjelmää, joista 46 lausuntoa tai esitystä yleisten töiden lautakunnalle.

Saapuneita laskuja oli 1 441 kpl ja lähetettyjä 645 kpl.

Puistosuunnitelmat

Suunnittelutoimistossa laadittiin 26 puutarhasuunnitelmaa ja 13 kpl muita piirustuksia. Ulkopuoliset suunnittelijat ovat tehneet 8 suunnitelmaa. Muiden laitosten ja rakennusviraston eri osastojen tilauksesta laadittiin 8 puistosuunnitelmaa.

Kasvihuoneet, lavatarha ja taimisto

Kasvihuoneissa ja lavoissa kasvatettiin 92 000 kukkaryhmäkasvia. Lämmitykseen käytettiin 28 500 kg koksia ja 168 215 l polttoöljyä n:o 2. Uudet kaksoislavat, joissa on yhteensä 288 ikkunaa eli 345 m², otettiin käyttöön maaliskuussa.

Vuoden aikana laajennettiin taimiston kalustovajaa.

Taulukko 17.

Taimistosta puistoihin siirrettyjen, hävitettyjen ja myytyjen kasvien määrät.
Antalet från plantbeståndet till parkerna flyttade, förstörda och sålda växter.
Number of plants destroyed, sold and removed from nurseries to parks.

Kasvi Växt Plant	Siirretty Flyttad Removed	Myyty Såld Sold	Hävitetty Förstörd Destroyed	Lisätty Ökning Added	Varasto Lager Store
Lehtipuita	541	119	—	—	6 611
Havupuita	1 177	28	—	3 053	3 168
Koristepensaita	7 438	3 041	185	1 532	31 733
Köynnöskasveja	778	39	290	—	4 403
Perennoja	2 437	2 320	800	1 647	36 754
Kukkasiipuleita	15 400	—	—	—	—

Puistojen kunnossapito

Kunnossapitoa varten oli kaupunki jaettu kesäaikana kahteentoista ja talvella kymmeneen kunnossapitopiiriin. Kunnossapitokohteita oli vuoden lopussa seuraavasti:

Yleisiä puistoja 370.

Erinäisiä kaupunginlaitosten puistoja 100.

Sopimuksen perusteella hoidettavia puistoja 22.

Talvella kunnostettiin ja hoidettiin 27 luistinrataa, joiden yhteinen pinta-ala oli 41 250 m².

Istutuksiin kohdistuneista vahingoista perittiin korvausta kaikkiaan 2 246,81 mk.

Leikkikentät

Kertomusvuoden aikana jatkettiin leikkikenttätöitä Pajalahdenpuistossa, Ulvilantien leikkipuistossa, Jollaksessa, Puotilassa, Pajamäessä, Kivitorpan ja Huopalahdentien välisellä alueella, Munkkiniemen puistotien länsipäässä, Sotilaspellon tiellä Konalassa, Kulosaarella ja Vallilan leikkikentällä.

Uudet puistot

Uusien puistojen rakennustöitä jatkettiin Myllykallion puistossa, Merikympylän puistossa ja korttelien välisissä puistoissa Lauttasaarella, Tuomarinkylän kartanon

32. Yleiset työt

puistossa, Kulosaaren puistoissa, Puotilan asutusalueella, Keskuspuistossa, Pajamäessä, Hermannissa, Käpylän urheilupuistossa, Kanneltien ja korttelin 33121 välisellä alueella, Mäenlaskijantien ja Hiihtomäentien välisessä puistossa, Päivähuoltola Vantaalan viereisellä alueella ja Arboretum alueella Meilahdessa.

Rakennustyöt aloitettiin Strömbergintien reuna-alueilla Nordenskiöldinkadun ja Auroran sairaalan välisellä alueella, Savonkadun ja Viipurinkadun kulmassa, Pirjontien viereisillä alueilla, Etelä-Haagan korttelien 29033 ja 29038 sekä 29033 ja 29037 välisellä alueella, Kauppalantien ja Nurmijärventien välisellä alueella ja Lapinmäentien varrella. Kannelmäen kahluulammikon työt aloitettiin vuoden lopulla.

Työllisyystyöt

Työllisyystöitä suoritettiin kertomusvuonna aikana 3.3.—31.12.1963. Näiden töiden kustannukset olivat yhteensä 125 554,28 mk. Huomattavimpiin työllisyyskohteisiin käytettiin varoja seuraavasti:

Vuorenpelikontien ja Lumikintien välisen alueen kunnostamiseen 54 691,24 mk.

Abraham Wetterintien, Sahaajankadun ja Jättiläistentien välisen alueen pallopelialueiden rakentamiseen 70 863,05 mk.

Tilaukset

Puisto-osasto suoritti myös tilauksesta töitä rakennusviraston eri osastoille, kaupungin muille laitoksille sekä jonkin verran yksityisille. Katurakennusosasto tilasi 72 työtä, talorakennusosasto 16, kiinteistöviraston talo-osasto 31, sähkölaitos 10, vesilaitos 7 ja muut kaupungin laitokset ja yksityiset yhteensä 50 työtä. Tilauksista olivat huomattavimmat:

Kunnossapitotyöt

Sairaaloiden, kansakoulujen, palolaitoksen, huoltoviraston, lastensuojeluviraston, työväenopistojen, uimastadionin, katurakennusosaston, kiinteistöviraston, sähkölaitoksen ja Helsingin kaupungin 400-vuotiskotisäätiön hallinnassa olevien istutusten kunnossapito.

Uudistustyöt

Roihuvuoren vanhainkodin, Maunulan vanhusten asuntolan, Kivelän sairaalan alueella olevan klinikan, Roihuvuoren lastentarhan, Koskelan sairaskodin, Haagan kansakoulun, Etelä-Haagan lastentarhan, Siilitien lastentalon ja Kylänevan kansakoulun puistojen rakentaminen. Itäisen Moottoritien, Vihdintien, Nuijamiementien, Huopalahdentien, Ramsaynrannan, Johanneksen urheilukentän, Katajajarjuntien, Roihuvuoren palloilukentän, Hakaniemen liikennejakajan, Helsinginkadun ja Fleminginkadun kulman, Ruoholahden sillan luona olevien ja Kyläsaaren jätteenpolttolaitoksen nurmikoitten kuntoonpano. Edelleen rakennettiin Lauttasaaren ja Raja-saaren puhdistamojen puistot. Näistä töistä laskutettiin 610 622,37 mk.

Taulukko 18.

V. 1963 valmistuneet puistikot, leikkikentät ja rakennukset, niiden pinta-ala, kustannukset (1963) ja kokonaiskustannukset.

År 1963 färdigblivna parker, lekplatser och byggnader, deras areal, kostnader (1963) och totalkostnader. Parks, playing-fields and buildings finished in 1963. Their area, cost in 1963 and total cost.

Kohde	Pinta-ala (m ²)	Kustannukset	Kokonaiskustannukset
Ulvilantien leikkipuustosta osa		1 479,64	29 920,36
Leikkikenttä Oulunkylän Pitkäpelolla	9 750	22 310,65	69 431,51
Artturi Kannistontien puisto, Etelä-Haaga	6 500	6 377,39	26 191,75
Suomenlinnan kansakoulun ja rannan välinen puisto	n. 3 200	2 522,37	33 976,77
Kanneltien ja korttelin 33121 välinen alue	5 320	1 329,69	42 734,34
Henrikin- ja Turuntien välinen alue Konala	8 040	25 382,02	54 497,85
Leikkikenttä Jollaksen rintamamiesasutuksen itäpuolella	6 300	8 422,84	22 345,25
Kulosaarenkartanon ranta-alue	5 000	16 959,68	16 959,68
Tallbergin Puistotien istutuskaistat	10 900	30 862,68	85 853,57
Rusthollarintien viereinen alue	6 040	48 320,—	48 320,—
Kivalterintien viereinen alue	3 000	14 258,31	14 258,31
Presidentti Kyösti Kallion patsaan ympäristö	n. 1 300	44 722,35	66 325,54
Puotilan kappelin viereinen puiston osa	n. 400	16 169,45	16 169,45
Korttelin n:o 30058 itäpuolella oleva palloilualue Munkkiniemi	4 000	33 986,13	33 986,13
Sepänkadun leikkikentän leikinhajaajan rakennus		52 990,35	70 000,—
Heporaudan puiston lämmitettävä suoja		7 997,84	7 997,84

Taulukko 19.

Puistopinta-alojen kasvu ja myönnetty määräraha vuosina 1900—1963 verrattuna v. 1963 hintatasoon. Parkarealernas ökning samt beviljade anslag åren 1900—1963 jämfört med 1963 års prisnivå.

Increase in park areas and the grant made in 1900—1963 according to the price level in 1963.

Vuosi	Pinta-ala ha	Kunnossapitomääräraha talousarviossa	Uudistoiden määräraha talousarviossa	Määrärahat yhteensä
1900	60	127 107,—	90 480,05	217 587,05
1910	72	253 348,91	173 560,03	426 908,94
1920	76	96 698,41	111 992,84	208 691,25
1930	140	882 050,96	728 247,32	1 610 298,28
1940	172	744 371,28	438 252,84	1 182 624,12
1945	179	354 109,93	220 657,—	574 766,93
1950	209	703 696,30	456 677,03	1 160 373,33
1951	220	608 900,87	461 429,10	1 070 329,97
1952	229	984 781,15	375 206,40	1 359 987,55
1953	243	1 036 928,15	702 532,60	1 739 460,75
1954	255	1 062 459,75	524 924,40	1 587 384,15
1955	263	1 139 078,63	548 842,50	1 687 921,13
1956	266	1 130 837,16	995 673,60	2 126 510,76
1957	272	1 120 473,53	989 946,84	2 110 420,37
1958	291	1 298 502,29	985 839,60	2 284 341,89
1959	301	1 520 024,66	799 315,—	2 319 339,66
1960	342	1 495 760,28	572 250,—	2 068 010,28
1961	351	1 610 327,58	840 000,—	2 450 327,58
1962	363	1 933 729,10	1 100 000,—	3 033 729,10
1963	371	2 444 153,—	1 300 000,—	3 744 154,—

Huom. Uusi talousarvioasetelma v. 1962 lähtien.

MÄÄRÄRAHOJEN KÄYTTÖ

Menot ja tulot

Talousarvioon oli kertomusvuonna merkitty yhteensä 3 744 154 mk. Tilien ylittämisoikeutta myönnettiin 372 982,53 mk. Edellisiltä vuosilta siirtyneitä määrärahoja oli 537 060,71 mk. Vuoden kuluessa myönnettiin khn käyttövaroista 108 020,40 mk. Määrärahoja siirtyi vuoteen 1964 773 142,37 mk.

Puisto-osaston tulot olivat kaikkiaan 35 018,19 mk. Ne koostuivat taimistotuotteiden, ruukkukasvien, lannan ja mullan myynnistä sekä kasvien vuokraamisesta.

SAMMANDRAG

Helsingfors stads nämnd för allmänna arbeten har till uppgift att utveckla och övervaka verksamheten vid byggnadskontoret.

Nämnden består av nio av stadsfullmäktige för ett år i sänder valda medlemmar, av vilka fullmäktige utser en till ordförande. Nämnden utser inom sig viceordförande.

Helsingfors stads byggnadskontor, vars ledning under nämndens för allmänna arbeten överinseende handhaves av stadsingenjören, består av följande sex avdelningar: administrativa, allmänna, husbyggnads-, gatubyggnads-, renhållnings- och parkavdelningen.

På administrativa avdelningen, som består av en kanslibyrå och en personalbyrå, ankommer bl.a.: att handha uppgörandet av nämndens och av denna tillsatta delegationers föredragningslistor och protokoll samt deras och byggnadskontorets brevväxling; att uppgöra de avtal om anskaffningar, entreprenader och projekteringsarbeten, som skola ingås av nämnden och stadsingenjören samt biträda byggnadskontorets avdelningar i fråga om avtal, som skola uppgöras av dem.

På allmänna avdelningen, som består av en kassa- och räkenskapsbyrå, en anskaffningsbyrå, en organisationsbyrå och en maskindepå, ankommer bl.a.: att handha byggnadskontorets räkenskaper och kassarörelse, att handha byggnadskontorets anskaffningar och upplagringsverksamhet, att granska och vid behov reparera byggnadskontorets arbetsmaskiner och annan arbetsmateriel samt att för byggnadskontoret och för stadens andra verk och inrättningar utföra även andra arbeten, som höra till verkstadens verksamhetsområde, samt att vid byggnadskontoret utföra rationaliseringsundersökningar.

Gatubyggnadsavdelningen, som består av en arbets- och en projekteringsbyrå, åligger bl.a.: att planlägga och utföra åt byggnadskontoret uppdragna anläggnings-, reparations- och underhållsarbeten på gator, vägar, avloppsledningar, reningsstationer samt idrottsplaner och anläggningar mm., att lämna stadens vederbörande inrättningar erforderliga uppgifter om projekt till gatuplanerings-, gatubeläggnings- och avloppsarbeten samt om upptagandet av anslag för dem i budgetförslaget för det följande året, att för industriverkens räkning utföra nödiga grävnings-, fyllnings- och beläggningsarbeten, vilka påkallats av ledningsnätens utvidgning, komplettering och reparation, att med cheferna för industriverken och övriga inrättningar rådgöra angående utförandet av gemensamma arbeten, att i samarbete med fastighetskonto-

32. Yleiset työt

rets stadsplaneavdelning uppgöra projekt för avvattningen av områden, som skola stadsplaneläggas samt för planeringen av nya gator eller gator, som föreslagits till ombyggnad.

På husbyggnadsavdelningen, som består av en projekterings-, en arbets- och en maskinteknisk byrå, ankommer bl.a.: att följa med utvecklingen av stadens husbyggnadsverksamhet och att bistå vid uppgörandet av allmänna projekt och byggnadsprogram för nybyggnader samt för ändrings- o.a. arbeten, att utföra och övervaka arkitektprojekteringen för åt byggnadskontoret anförtrodda nybyggnader samt grundreparationer o.a. arbeten och att uppgöra eller låta uppgöra till projekteringen hörande byggnadsritningar samt att uppgöra erforderliga konstruktionsprojekt, att utföra de nybyggnader o.a. arbeten, som utföras med avdelningens egen arbetskraft, att övervaka skötseln av kulturhistoriskt betydelsefulla byggnader och lokaler i stadens besittning.

På renhållningsavdelningen ankommer bl.a.: att handha den renhållning, som åligger staden och att draga försorg om anordnandet av avstjälpningsplatser för snö och avfall samt om behandlingen av avfallet.

På parkavdelningen ankommer bl.a.: att projektera och utföra de arbeten för anläggande och förnyande av parker och planteringar, vilka ålagts byggnadskontoret, att sköta stadens allmänna parker, växthus och plantskolor samt lekplaner jämte utrustning, plask- och prydnadsdammar, skulpturer och de staten, församlingarna eller privata fastigheter tillhöriga planteringar, vilkas underhåll staden övertagit.

Stadsingenjören utses av stadsfullmäktige efter det nämnden för allmänna arbeten avgivit yttrande om sökandena. Byggnadskontorets avdelningschefer väljas av stadsstyrelsen likaså efter det nämnden avgivit yttrande om sökandena. Övriga ordinarie tjänsteinnehavare väljas av nämnden med undantag för en del tjänster, som besättas av stadsingenjören. Tillfälliga ingenjör- och arkitekttjänster besättas av nämnden och övriga tillfälliga tjänsteinnehavare anställas av stadsingenjören. Personal i arbetsavtalsförhållande anställas av stadsingenjören eller av honom bestämmd tjänsteinnehavare.

SUMMARY

The duties of the Helsinki Committee of Public Works are to develop and supervise the operations of the Building Office. The Committee consists of nine members elected annually by the City Council. One of the members is appointed chairman by the Council. The Committee itself elects the vice-chairman.

The Building Office of the City of Helsinki is subordinated to the Committee of Public Works, and is headed by the City Engineer. It is divided into six departments, namely Administrative Department, Public Department, Road Construction Department, House Building Department, City Cleaning Department, and Park Department.

The Administrative Department consists of the Secretarial Office and the Personnel Office. The duties of the Administrative Department are to prepare the agendas and write the minutes of the Committee and its divisions. It also takes care of the correspondence of the Building Office and the divisions, and draws up the delivery, working, and planning contracts which are carried out by the Committee and the City Engineer; it also co-operates with the other departments in their contracting.

The Public Department consists of the Cash and Accounting Office, Supply and Arrangement Offices and the Machine Depot. The duties of the department are to take care of the accounts and cash transactions of the Building Office; to take care of delivery and supplies, to examine and, if needed, to repair the machines and other equipment of the Building Office, and also to perform other kinds of repairs for the Building Office and other offices and works of the city. The Public Department also makes rationalizing investigations in the Building Office.

The Road Construction Department consists of the Planning and Work Offices. The duties of the Road Construction Department are to plan and carry out the construction, mending and reconditioning of roads and high-ways, supervise sewerage and cleaning services and look after athletics grounds and equipment for the Building Office; to inform the factories of the road levelling and surfacing and drainage work which is planned, and the sum to be set aside for this work in the budget proposals for the following year; to carry out the excavation, filling and paving work needed in widening, completing or repairing networks of piping laid for factories; to consult the managers of factories and other establishments about the performance of joint

work; and to prepare sewerage projects for newly planned areas and levelling projects for new streets with the Ground Planning Department of the Real Estate Office.

The House Building Department consists of the Planning, Work and Machine Technical Offices. The duties of the Department are to observe the development of building operations and to co-operate in preparing general plans and building programmes for new constructions and alterations, to perform and control the architect planning of reconstructions and new buildings as well as the fundamental repairs to be carried out by the Building Office, and also to prepare or have prepared drawings for the said planning, and further to draw up the necessary construction plans, to carry out those reconstruction works which are carried out by the Department's own labour; and also to supervise the care of the culturally and historically valuable buildings and apartments in the possession of the City.

The duties of the City Cleaning Department are to take care of street-cleaning and the arrangement of dumping-grounds for snow and refuse and also to take care of refuse disposal.

The duties of the Park Department are to plan and carry out the creation and planting of the parks which come under the Office; to take care of the city's public parks, greenhouses and nurseries; to maintain playing-fields and their apparatus, paddling pools, ornamental pools and sculptures, and to plant the State, parish and private estates which have been entrusted to the care of the city.

The City Engineer is elected by the City Council after the Committee of Public Works has given a report about the applicants. The chiefs of the departments of the Building Office are chosen by the City Board after the Committee has given a report about the applicants. The other permanent officials, excluding a few who are appointed by the City Engineer, are elected by the Committee. The temporary engineers and architects are appointed by the Committee, and the other temporary officials are taken on by the City Engineer or his official deputy.